Контрольный экземпляр

Массо а мехкий пролетареш, вlашагlкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШОАТТА, 17 МАЙ, 1980 ШУ. ● № 59 (6189). ● Мах 2 кепиг.

Сийле хийла хьалхалаттарий!

КПСС обкома бюро, Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Совет, облсовпроф, ВЛКСМ обком кьамай 1980 шера бiь бетта хьайбаи продукташ дуккаргlа ахарин кийчьярна тlехьа леладьча социалистически яхьан хьайбаи боахама болхлоша профессеех леладьча социалистически яхьан итогешка.

Социалистически яхьа котдаьккнарг а лаьрхlа республикански газеташ тlа чlоагl деча сийлен Уrга тlа деьхад:

БОАХАМАШ:

Шелковской района «Путь к коммунизму» яха колхоз;

Урус-Мартановски района «Гехинский» совхоз;

Назрановски района «Октябре 40 шу» яха совхоз;

Сунженски района В. И. Ленина цlерагlа колхоз;

Ведански района С. Орджоникидзе цlерагlа колхоз;

Грозненски района «Купоринский» совхоз.

фермашн бригадашн:

Ачхой-Мартановски района «Самашкинский» совхоза № 2 йола шурий ферма;

Назрановски района «Экажевский» совхоза шурий ферма;

«Родина» яхача совхоза шурий ферма г. Грозный;

Шалински района «Зори Кавказа» яхача совхоза шурий ферма;

Грозненски района «Юбилейный» совхоза шурий ферма;

Ножай-Юртовски района Х. Нурадилова цlерагlа колхоза хьайбай ферма;

Наурски района Ленина цlерагlа колхоза жа lуй бригада (вокхагlеола жа lу Э. Хамидов);

Шелковский племовцесовхоза жа lуй бригада (вокхагlеола жа lу Н. А. Эсмулембетов);

Грозненски района Староюртовски олхазарий фабрика олхазарш леладу бригада (бригадир С. Хамиев);

Грозненски района «Горячеисточненский» совхоза хьакхарч лелош бригада (бригадир П. И. Быковец).

Шоай отраслешка дозкагlа хьокхамаш деьха, КПСС обкома, Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Совета, облсовпрофа, ВЛКСМ обкома карара кара тела вымпелаш еша

Производстве хьалхалаттараш:

АБУБАКАРОВА А. — Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхоза доярка;

ДАУРБЕКОВА З. — Назрановски района «Октябре 40 шу» яхача совхоза доярча;

АДУЕВА Т. — Урус-Мартановски района Мичурина цlерагlа совхоза доярка;

АБДУЛАЕВА З. — Ведански района Ленина цlерагlа колхоза доярка;

ЕВСЕЕВ И. — Шелковской района «Путь к коммунизму» яхача колхоза детта доахнч лелорнр;

АХМАТОВ С. — Урус-Мартановски района Мичурина цlерагlа совхоза хьайбаш лелорер;

АРСАНОВА А. — Ачхой-Мартановски района «Лермонтовский» совхоза lаьсий лелорер;

ГЛУШАКОВА Е. — Грозненски района «Горячеисточненский» совхоза хьакхарч лелорер;

ЛЯЛИН И. — Шалински района «Шалинский» совхоза хьакхарч лелоер;

ХАМИДОВ Э. — Наурски района Ленина цlерагlа колхоза вокхагlеола жа lу;

ТЕРЕКБАЕВА З. — Грозненски района Староюртовски олхазарий фабрика олхазарш лелорер.

Котальнаог лаьрхlа профессеех йолча республикански социалистически яхь условеш толама ялочашъяь вола хьайбай боахама 150 болхло. Хьалхалаттарий списокаш районин газеташ тlа мела тохергья.

ТIехьадисар дIадаккха

КПСС обкома бюрос, Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Совето, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо белгалдир хьайбай продукташ дуккагlа ахарин кийчьярни тlехьа леладьча социалистически яхьа республика дуккача колхозашен совхозашен, хьайбаш леладеча фермайн бригадайн коллективаша, хьайбай боахаме хьалхалаттараша дикка толамаш дихьад, аьиуа. Хьайбаш дика lаигара а дакха хаоттама хьалах хьанкьалца пайда а эцаш цар апреле lалашдир шура дуккагlа йоаккхилга, хьайбай дозал тlаккхетилга, доахан кlезигагlя дойтилга. Цо хьалха латтача боахамашта торо елар 1979 шера цу ханаца нийсденча шура, дулх, кхыйола продукци дуккагlа ахка а кийчъе а.

Цуица цхьана дуккагlча боахамаша, районаша, юрт-боахама ведомственца фер-машка болх кlаштlехьбоахача цlенхаштта кховчамбоаца раш хилийтар бахьан долаш дlадахача шере цу ханаце нийсдича хьайбайн олхазарийн продуктивность лохьялийтай яхьа условеш кхоачашъьяц.

Апреле кхоабача цхьан lаттагара шура аккхара республика цхьанкха а район 1979 шера апреле боарамга кхаьчац. Хьайбай продуктивность теттар чlоогlа лох а алийтай продукци кlезигагlа а яьккхай Сунженски Малгобекски районашка.

«Плодопром» треста боахамашка апреле юкъера лаьрхlача lаттагара 137 кг шура, е дlадахача шерарчул 75 кг кlезигагlа яьккхай.

Продукци яккхара чlоагlа тlехьадус «Птицепром» боахамаш. Производственни визалаш дикка дуккагlа хиналоллащехьа фуни дуккагlа гулдац. Трест бlарчча хьанийцача тlеьаарча хара денбус уж гулду дlадахача шера цу ханарчул кlезигагlа.

КПСС обкома бюрос Нохч-Гlалгlай АССР Министрий Совета, облсовпрофо, ВЛКСМ обкомо лаьрхlад социалистически яхьа условеш кхочаш ца ныдаь хьалхара моттигаш районашта ца яза.

Хьайбай продукташ дуккагlа яхаран кийчьяран, хьайбаш леладерий яхьа кулгалдера даьхье Сунженски, Малгобекски районаша, «Плодопром», «Птицепром» трестоша болх мела бар белгалдаьд.

IИАМАНИ къахьегамеи цхьоагIо

МОЛДАВСКИ ССР. «Гибрид» яхача хьажкlан сорген кертера ярех йолча lилма производственни объединене толаме кховчашду дlаювна материалаша фу леладеш дола боахамаш lалашдара, профилирующи культураш леларь тlехэффективни йола индустриальни технологи кийчъяра доли селекцие деккараш.

НПО хьа а даь сортоиспытанс Пачхахьальтен комиссе дlаенлай сорго яи гибриди хьажкlай 19 гибридь, царех ворхl — дуккха лизин йоллаш я. Молдавски гибридаша хьахьенхац иштта Украина кьилбаседе, Белоруссе Прибалтике, Социалистически содружества мехкашка шоаш дика хилар.

СУРТА ТIА: хьажкlай фу леладараи хьадараи отдела заведующи, юртбоахама lилмай кандидат И. В. Гарбуря лаборант Е. В. Оницкан цхьан селекционни теплице.

М. ПОТЫРНИКЕ сурт.
ТАСС фотохроника.

ДОАКЪАР ШОРТТА ХУРГДОЛАШ

330 гектара тlа кхехи «Грозненский молочный № 15» совхоза механизаторашa люцерна. Царех 90 гектара тlара яр укх бlаьсти дlаийна я.

Хьупкьам лакха болаш кх хьалхалера мел эшар даьд механизатораша. Къахьетта теркаи тlабахийтаб цар тlехьа lа доалийташ хий тохара. ДДН-70 маркаx йолча бархl агрегатаца овсарле лакха йолаш къахьегарах механизаторий ьттув баьниаб май бетта хьалхара декала чакхдалалехьа соахка дlаийна кхиначa 441 гектара тlарча люцернана хий тоха дакхха. Из гlулакх толаме чакхдаккхарах сиха догlаьхкай баьцаш.

Норма 3 гектар болаш хlара дийнахьа 5—6 гектара тlа хий тох Аюбов Iабдурашидеп Устарпн Абухьасанеи.

Укх деношка люцерна хьахха йолаьй механизатораша. Эттара хьалха шоай агрегаташ кхай тlа ляхай Хизиров Висханеи Юнусов Ахиден. Доинхача касарех lоду цар хьокха сийна доакъар.

— Укх шера кхоза хьохкарrья оаха люцерна, — йовх совхоза директора С. А. Арбиева, — хlара массаза хьокх 20—25 центнер йол цхьан гектара тlара я йоаккхаш, 250 гектара тlара 1500—1600 тонн йол ялка лерхl оаха. хlаьта ворх кхай тlара хьеххача люцернах бригадаши баьца хьонай доаккхаргдe.

Хьайбашта кховчам хилала доакъар lалашдара лаьрхlа оарцагlбаьниаб совхоза механизтораш.

А. СУЛТАНОВ.

Болх иштта ба тха

РЕПОРТАЖ

Бурув тохара белгий «Октябрьски» управление юкъарча толаме юкъе доияза даьхе лоац Александр Павлович Фирсова кулгалдеча № 259 йолча бурув деттача бригадо а. Хlинз массеж бутт баьниаб цу коллективо бурув тохара темп лох ца а йолийташ графикагlа болх бу.

lзо буровое дlахlаьвчача массаза а сенна шо-шоай белгах берие боахкар мах. Бурувдеттенча — Нартов Василий Ивановича хьалхара смена инструмент ябаш йоллар. Шоаш бе ча моллагlча белхаге ма хулла кlезигагlа ха яьийта а гlерташ цхьаьтарра, дика вlаштlехьбаьиниа боли беш бар кагий мах. Юстаро, майдан тlа мастереца Анатолий Васильевич Виноградовцa къамаьл деш латт тхо. Уйла еш латташ цхьа юкъ йовиха Виноградова, цун тlехьагlа ма дарра дуаца волелу:

— Геттара дика бу болх коллективо. Хlинзалца тха кху юкъагlа дисе хlама дец. Тахан кховна ахар мо бетта план кхоачашъяь дарга тхо.

—Материалаца lалаш миштa ду шо/—доатт аз.

— Дика lалашду тхо, цo дорe иштта вlоарга бурув тохапургдацар, — белгалдоакха Анатоле. — Бурув тохилга — уж, эттара хьалларча аргlанна мах бе, цул тlехьагlа йоагlа рентабельность, алан, метраш. Гой, еррамо, — йоккха йоаца лист хьаьнувкх цо, цу тlа дейзке жlакаши гомаши да, — массазарьяр сенна йола графия. Из кхоачашъераш мах бе. Долле хlама вlаши дуэзадеиниа да, долла хlама — бlарчча цхьа организм.

Бурув тохара белха вурийтта шу дlадахинад мастера Василий Иванович Нартова. Лаьрхlа варгвоацаш дукха а цо болх баь буровойш. Тюменски областе лаьттан чохье кароерзеш ши шу дехьихад. Хlинга а цу бригадо цо болх бу массеж шу да. Буровое дог да станоки управление пульта. Цар тlа беш бола болх эттара бехктоккемагlа ба. Бийсанарча смене берриге бехктокхам бурувдеттачоа тlабуж. Долла хlама за деза цунна, долламе хlаманна шейча хина веза из.

Василий Ивановича шортта йолаш а опыт а знанеш а. Цун къахьегам цхьа сенна дукхазза а белгалбаьхаб сийлен грамоташи ахчан премеши теларца.

Василий Ивановича шо дика могаю смена. Уж бе бурувдеттарий гlончий А. А. Любимов, А. А. Кайкаров, верховой Н. Примцузов, оператор - контролер Л. Исрапилова, бвот тайна, цхьоагlа йола коллектив шоаьх ьаахийта бола кьибараш.

—Хьалхьчер шоллагlа смена. Хьинарeча белха цхьаькха ди а тlехьбачагlа дисер.

А. АРЧАКОВ.

ЛАЬРХIАР КХОАЧАШДАРА

Тlаийцача денхараша хьежжа тьуигъам чуба йиш хулийтаргйола еррига торойи оарцагlьаьха къахьегаш ба укх деношка Урус-Мартановски района «Красноармейский» совхоза кхаш лелараш. Цар укх шера бlаьсти дlайийнай 1250 гектара тlа тайп-тайпара культураш, царех 1100 гектара тlа — хьажкlаш.

Уж кхеяра боахаме вlашагlъелай ялх звено. Цар коллективаша лаьрхlад олам 28 ввааш, кlара гектара тlара 45 центнер фуальа хьажкlаш чул.

Хlанз хьажкlашта оасархара, лаьтта кlаьддеш цамцадаиккхара культиваци еш ба механизатораш. Дика доархlабу шоай денхарех механизаторий Исрилов Абумуслим, Асхабов Шамсуддин, Дасаев Лема.

Укх деношка доакъар lалашде доладертда совхоза къахьегамхоша. «Шалинский» совхоза коллектив ма хулла дуккагlа доакъар lалашде тlаьхехаш республика беррига юрта боахама болхлошка даьча кхайкарала жоп а луш хьайбаш цаl ах шера кхаббал хургдолаш доакъар кийчде дага ба уж.

Х. АБАЕВА.

ПАРТЕ ВЕТЕРАНАШТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Республика общественни вахаре хьинаре дакъа лацарах, къахьегамхоша коммунистически кхетам лоча беркате болх барах Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла

Блинова Екатерина Ефимовнана — 1930 шера денз КПСС члена, пенсионеркана.

Грудьев Яков Федотовича — 1929 шера денз КПСС члена, пенсионера.

Камышников Константин Васильевича — 1927 шера денз КПСС члена, пенсионера.

Карандаков Василий Михайловича — 1929 шера денз КПСС члена, пенсионера.

Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 1980 шу, 12 май.

«МАШИНОСТРОИТЕЛЬ» ЯХАЧА ДУККХА ТИРАЖ ЙОЛЧА ГАЗЕТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Къахьегамхошта коммунистически кхетам луча беркате болх барахи арадуьла доладенната дийнахьа денз 50 шу дизарца дуьзаденнен Грозненски «Красный Молот» яхача Октябрьски Революце орден лелача завода **«Машиностроитель» яхача дукха тираж йолча газета** Республика Лаккхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла.

Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 1980 шу, 12 май.

ВОРОНЕЖСКИ ИСКУССТВАЙ ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ИНСТИТУТА НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАККХЕХЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИУМА СИЙЛЕН ГРАМОТА ЯЛАРАХ ДОЛА

Нохч-ГIалгIай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума

УКАЗ

Республика театральни искусствана кьаман кадраш кийчъечен царна кхетам лучен доккхий гlуланкхаш карагlдувларах Нохч-Гlалгlай Автономни Советски Социалистически Республика Лаккхехьарча Совета Президиума Сийлен грамота лойла **Воронежски искусствай паччахьалкхен института.**

Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета Президиума секретарь Н. ПРАВЕНЬКИЙ.

г. Грозный, 1980 шу, 15 май.

ВАРШАВСКИ ДОГОВОРА ЮКЪЕ ДАКЪА ЛОАЦАЧА ПАЧЧАХЬАЛКХЕНИЙ ПОЛИТИЧЕСКИ КОНСУЛЬТАТИВНИ КОМИТЕТА

КОММЮНИКЕ

1980 шера 14—15 мае Варшаве совещани хилар доттагlалах, цхьана гlуланкхаш леладарьх, вlаши новкъостал дарах долча Варшавски Договора юкъе дакъа лоацача паччахьалкхений Политически консультативни комитета.

Совещане дакъа лаьцар:

Болгаре Халкъа Республикагара — Тодор Живкова — Болгарски коммунистически парте ЦК Хьалхарча секретара, Болгаре Халкъа Республика Паччахьалкхен совета Председатела, делегацена керте латтачо; Станко Тодорова — БКП ЦК Политбюро члена, НРБ Министрий Совета Председатела; Петр Младенова — БКП ЦК Политбюро члена, НРБ кхыча мехкашцарча гlулакхий министра; Добри Джурова — БКП ЦК Политбюро члена, НРБ халкъа оборона министра; Димитр Станишева — БКП ЦК секретара; Милко Балева — БКП ЦК секретара, БКП ЦК Хьалхарча секретара кабинета начальника;

Венгерски Халкъа Республикагара — Янош Кадара — Венгерски социалистически болхлой парте ЦК Хьалхарча секретара, делегацена керте латтачо; Дьердь Лазара — ВСРП ЦК Политбюро члена, ВНР Министрий Совета Председатела; Андраш Денеша — ВСРП ЦК секретара; Лайош Цинеге — ВСРП ЦК члена, ВНР оборона министра; Фридьеш Пуяс — ВСРП ЦК члена, ВНР кхыча мехкашцарча гlулакхий министра;

Германски Демократически Республикагара — Эрих Хонеккера — Германе Социалистически единни парте ЦК Генеральни секретара, Германски Демократически Республика Паччахьалкхен совета Председатела, делегацена керте латтачо; Вилли Штофа — СЕПГ ЦК Политбюро члена, ГДР Министрий Совета Председатела, Герман Аксена — СЕПГ ЦК Политбюро члена, СЕПГ ЦК секретара; Гайнц Гофмана — СЕПГ ЦК Политбюро члена, ГДР къаман оборона министра; Гюнтер Миттага — СЕПГ ЦК Политбюро члена, СЕПГ ЦК секретара; Оскар Фишера — СЕПГ ЦК члена, ГДР кхыча мехкашцарча гlулакхий министра;

Польски Халкъа Республикагара — Эдвард Герека — Польски болхлой вlашагlтехача парте ЦК Хьалхарча секретара, делегацена керте латтачо; Генрик Яблоньско — ПОРП ЦК Политбюро члена, ПНР Паччахьалкхен совета Председатела, Эдвард Бабюха — ПОРП ЦК Политбюро члена, ПНР Министрий Совета Председатела; Войцех Ярузельске — ПОРП ЦК Политбюро члена, ПНР къаман оборона министра; Эмиль Войташека — ПОРП ЦК Политбюро членалла кандидата, ПНР кхыча мехкашцарча гlулакхий министра; Ежи Вашука — ПОРП ЦК секретара;

Румыне Социалистически Республикагара — Николае Чаушеску — Румынски коммунистически парте Генеральни секретара, Румыне Социалистически Республика Президента, делегацена керте латтачо; Илие Верцеца — РКП ЦК Политисполкома члена, СРР правительства Премьер - министр; Вирджил Кавяну — Политисполкома члена, РКП ЦК секретара; Штефан Андрея — РКП ЦК Политисполкома членалла кандидата, СРР кхыча мехкашцарча гlулакхий министра, Константин Олтяну — РКП ЦК члена, СРР къаман оборона министра;

Советски Социалистически Республикай Союзагара — Л. И. Брежнева — Советски Союза Коммунистически парте ЦК Генеральни секретара, СССР Лаккхехьарча Совета Президиума Председатела, делегацена керте латтачо, А. Н. Косыгина — КПСС ЦК Политбюро члена, СССР Министрий Совета Председатела; А. А. Громыкос — КПСС ЦК Политбюро члена, СССР кхыча мехкашцарча гlулакхий министра; К. У. Черненкос — КПСС ЦК Политбюро члена, КПСС ЦК секретара; К. В. Русакова — КПСС ЦК секретара; Н. В. Огаркова — КПСС ЦК члена, СССР оборона министра хьалхарча заместитела;

Чехословакни Социалистически Республикагара — Густав Гусака — Чехословаке Коммунистически парте ЦК Генеральни секретара, Чехословакни Социалистически Республика Президента, делегацена керте латтачо; Любомир Штроугала — КПЧ ЦК Президиума члена, ЧССР правительства Председатела; Васил Биляка — КПЧ ЦК Президиума члена, КПЧ ЦК секретара; Богуслав Хнеупека — КПЧ ЦК члена, ЧССР кхыча мехкашцарча гlулакхий министра; Мартйн Дзура — КПЧ ЦК члена, ЧССР оборона министра.

Совещане балха юкъе дакъа лаьцар Варшавски Договора юкъе дакъа лоацача паччахьалкхений Вlашагlтехача герзашцарча низий главнокомандующе Советски Союза Маршала В. Г. Куликовея Варшавски Договора юкъе дакъа лоацача паччахьалкхений Политически консультативни комитета генеральни секретара Н. П. Фирюбинеи.

Совещани хьайийлар ПОРП ЦК Хьалхарча секретара нов. Э. Герека. Политически консультативни комитета совещане аргlа-аргlа председателал дир: БКП ЦК Хьалхарча секретара, НРБ Паччахьалкхен Совета Председатела нов. Т. Живкова; ВСРП ЦК Хьалхарча секретара нов. Я. Кадара; СЕПГ ЦК Генеральни секретара, ГДР Паччахьалкхен совета Председатела нов. Э. Хонеккера.

Политически консультативни комитета совещане итогаш йир Варшавски Договора 25 шерарча гlулакхий. Европе кхоххам кlаьдбари кхерамэлен бахьан долаш, массане а юкъара машар чlоагlбар духьа лоаттабеча къовсамера актуальни проблемаши денхараши дийцар.

Европерчен дунен тlарчен хlанзарча хьала баь мах а европейски континенте политически тlемеи кхоххам кlаьдбара процесс дегlайоалаяра тlадерзадь дlахо чакхдоахаргдолча гlулакхех йола предложенеш а, сихдаь хьадеш латта герзаш юхасовцадара, бlарчча хьанийца дерригача дунен тlа политически климат уахцlеина хьал тlа оттанра чакхдоккхаргдола дизза гlулакхаш совещане дакъа лаьцараца дlаяздаьд массаза раьза а волаш тlаийпача шие къьастта искатохаш йолча Декларацe тlа.

Варшавски Договора юкъе дакъа лоацача паччахьалкхенаша бакъдир Европера кхерамале чlоагlъяри цхьана леладу гlулакхаш дегlадоладари духьа, массане а юкъара машар, халкъий партlатон кортамукъален бахьан долаш, дунен халкъашта юкъера кхохьам кlаьдбар духьа, сихдаь хьадеш латта герзаш совцадари герзаш дlадахари духьа дlахо а къовсам лоаттабе чlоагlагlа лаьрхlа шоаш хилар. Цу къовсаме уж кийча я машари халкъий кхерамалeи чlоагlа хилийта лоча еррига паччахьалкхенашцеи общественни низацеи паччахьалкхенашцеи айхха цхьана гlулакхаш леладе.

Вайад йир, Польски Халкъа Республико, Совещании яь моах хиларах тарра Декларацеи Вlашагlкхийттача Къамий Организаце официальни документ а лаьрхlа дlайоржаергйолаш а Европерча кхерамзлени цхьана гlулакхаш леладарeи дешашта хинача Совещане довкьошхой йолча ерригача паччахьалкхений правительствай теркаме из кховчинтаргйолаш а.

Барт вlаштlехьбаьниаб Варшавски Договора юкъе дакъа лоацача паччахьалкхения кхыча мехкашцарча гlулакхий министрий Комитет шоай аргlанарча заседане Европерча кхерамалени цхьана гlулаккхаш леладерeи дешашта хинача Совещане дакъа лаьцача паччахьалкхений никалаш Мадриде вlашагlкхетара еча кийчонца а Европе тlема кхоххам кlаьдбарeи герзаш дlадахареи дешашта йола конференци гульярца а дувзаденнача дешашьа хьожаргйолаш.

Политически консультативни комитето ладийгlар Варшавски Договора юкъе дакъа лоацача паччахьалкхений Вlашагlтехача герзашцарча низий главнокомандующе Советски Союза Маршала В. Г. Куликова вlашагlкхийттача командоване баьча практически балха хьакъехьа лача доклада.

Доттагlала lаварца массане а цхьаьтарра долла хlама кхета а деш чакхьлар Политически консультативни комитета Совещани. цо бакъдир нийцача европейски дунен халкъашта юкъерчен проблемаех цун доакъонхошта хетараш цхьатара хилар.

Лекторий семинар

Укх шера 14 мае партийни комитетни «Знание» яхача общества Нохч-Гlалгlай республикански организаци лекторий - международникий республикански семинар хилар «Советски арахьарча политика ленински никь — чакхбоахаш ба» яхаш укх шера 23—26 апреле город Астрахане хинача РСФСР «Знание» яхача общества лекторий - международникий массаза а болх беча семинара цхьайтталагlча занятен материалех лаьца.

Цу занятe программа темаех лаьца хоам беш къамаьлаш дир цига дакъа лаьцараша.

И. В. Андрианова, исторически lилмай кандидата: Идеологически дешанех лаьца КПСС ЦК-ас баьча социалга хьежжа СССР арахьарча политика ленинни пропаганда чулоацам дlахо тоабарен из дезагlа вlаш тlехьальцкарен хьакъехьа. Хlанзарча этапера идеологически къовсамах.

В. В. Банкина, КПСС Нохч-Гlалгlай обкома лектора-международника: Дунен халкъашта юкъерча хlанзарча хьален СССР арахьарча политикан актуальни проблемаш; СССР арахьара экономически бувзамаш; Шин системо леларча экономически яхьа хlанзара этап.

КПСС Грозненски горкома лектора - международника В. Д. Клочкова хоамна темаш яр: КПСС дунен халкъашта юкъерча политика ленински никъ; Москве хургдолча XXII Олимпиада ловзараштa кийчо яри уж вlаштlехьдахари; Дунен халкъашта юкъерча темаех йолча лекцешка ладуегlара формаши методаши.

Семинаре дакъа лаьцараша даьча дуккхача хаттарех лаьца корта болаш къамаьл хилар. Дерригача хаттараштa жопаш тийлар.

Республикерза лектораштa дика новкъостал хилар семинарах.

ПРОЕКТ

ССР СОЮЗЕН СОЮЗНИ РЕСПУБЛИКАЙН ЖИЛИЩНИ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА Л А Р Д А Ш

Сийдахь - йоккхача Октябрьски социалистически революце котало лаьккхавах вай мехка хьаккхелла лоархIамеча социальни проблемаех цаI — чубаха эшача цIеношца къахьегамхой Iалашбар къоастадара йола предпосылкаш.

Коммунистически общество хьалрен халкъа рахара материальни культурни боарам айбарен ленински идейш чакхйоахаш Советски пачхьалкхено лерраIа кхоачашдьо Коммунистически партейе оттаяь наха чубаха цIенош хьалдара программа.

Пачхьалкхени общественни жилищни фонд пачхьалкхен планий ларда тIа сихха дегIаяро, кооперативни индивидуальни цIенош хьалдара гIо деш пачхьалкхено дечача гIулакхаца хьакхолл СССР Конституце гаранти луш йола граждааний чубаха цIенош хилара бокъо Iалашъяра тешаме материально - техническ база.

ЛоархIаме пачхьалкхен декхар да жилищни фонд лораяр Iалашделга. Цар гIулакх ду ха йIаьхъяр, нах чубаха цIенош аьттув болаш хилийтара боарам айбар. Из декхар кхоачашдеча хьинаре дакъа лоац общественни организацешеи граждананей.

СССР Конституце гражданаш декхарийла бу шоашта чубаха цIаденнача цIеношка дог лазаш хьежа.

РАЗДЕЛ I. ЮКЪАРА ПОЛОЖЕНЕШ

Статья 1. СССР граждааний чубаха цIенош хилара бокъо.

СССР Конституцега хьежжа СССР граждааний чубаха цIенош хила бокъо я. Из бокъо Iалашъю пачхьалкхени общественни жилищни фонд дегIайоалалрцеи лораярцеи, кооперативнии индивидуальнии цIенош хьалдара гIо дарца, наха чубаха аьттув бола цIенош хьалдара программа кхоачашъярга хьежжа общественни тIахьожам а лоаттабеш, озабезамаш на деш цIенош дIа юха декъарца, хIаьта иштта квартирахи коммунальни гIулакхаш дарахи ийбу мах лакха ца хиларца.

Статья 2. Советски жилищни законодательства декхараш.

Советски жилищни законодательства декхараш да СССР Конституцега хьежжа СССР граждааний чубаха цIенош хилара йола бокъо Iалашъяра, жилищни фондах эца ма безза пайда эцарен лораярен, хIаьта иштта жилищни отношеней даькъе законность чIоагIдарен духьа жилищни отношенешта лостам телар.

Статья 3. ССР Союзен союзни республикайн жилищни законодательство.

СССР жилищни отношенешта лостам тел укх Лардаш царех хьежжа арайоахача ССР Союза жилищни законодательства кхыча актанша, союзни республикай жилищни законодательства кодексашеи кхыча актанаш.

Наха чубаха цIенош хьалдарца ювзаеннача отношенешта лостам тел ССР Союзен союзни республикайн жилищни доагI-доагIача законодательства.

Статья 4. Жилищни фонд.

СССР территоре тIарча нах чубахача цIеноша я, хIаьта иштта кхыча гIишлошкарча нах чубахача помещенеша а хьаю жилищни фонд.

Жилищни фонд латт:

пачхьалкхен доалахьарча нах чубахача цIеноех кхыча гIишлошкарча нах чубахача помещенеех (пачхьалкхен жилищни фонд);

колхозийн кхыча общественни организацейн, цар объединеней, профсоюзни, кхыча общественни организацей доалахьарча нах чубахача цIеноех кхыча гIишлошкарча нах чубахача помещенеех (общественни жилищни фонд);

жилищно - гIишлоний кооперативай доалахьарча нах чубахача цIеноех (жилищно-гIишлоний кооперативай фонд);

граждааний шоай доалахьарча нах чубахача цIеноех (индивидуальни жилищни фонд).

Пачхьалкхен жилищни фонд халкъа депутатий моттигерча Советий кара я (моттигерча Советий жилищни фонд) министерствай, пачхьалкхен комитетий, ведомствай кара я (ведомственни жилищни фонд). Городашкарей городской хьисаперча поселкашкарей ведомственни жилищни фонда цIенош СССР Министрий Советои союзни республикай Министрий Советашеи оттаьча порядкагIен хьалашкен тIа-тIа халкъа депутатий моттигерча Советий кара дIачудала доагIа.

Жилищно - эксплуатационни организацей балансе тIа латта цхьадола нах чу ца баха гIирсаш, нах чубахача цIеношкара торгови, бытовой, кхыча промышленни хьисапе доацача хьаштаьта лаьрхIа нах чу ца баха помещенеш жилищни фонда юкъеагIац. Белгалдаь гIирсаши помещенеши лелаярга, ремонт ярга, хIаьта иштта уж лелаяра а ремонт яра а материально-технически Iалашо ярга дIадахар чоте эц жилищно-эксплуатационни организацей боахама гIулакхашта планированни еча хана.

Статья 5. Нах чубаха цIеноши нах чубаха помещенеши сенна лаьрхIа я.

Нах чубаха цIеноши нах чубаха помещенеши гражданаш чубаха лаьрхIа я.

Служебни нах чубаха помещенеш лаьрхIа я шоай къахьегама отношеней хьисапна диллача балха болча моттиге е цуьна юкъе бака беза гражданаш чуховшабара.

Нах чубаха помещени служебни яришта юкъаьу халкъа депутатий районни, городской, городе районни Совета исполнительни комитета решенегIа. Служебни нах чубаха помещенеш яла йиш йолча болхлой категорешн а царех пайда эцара порядок а оттаю ССР Союзен союзни республикайн законодательства. СССР Министрий Совето белгалъеча моттигашка служебни нах чубахи помещенеш дIатела йиш я тIема гIулакх дечар къаьст-къаьстача категоришта.

Болх беча е дешача хана болхлой, гIуланхера нах, студенташ, дешархой, хIаьта иштта кхыбола граждааний чубахара пайда эца йиш я общежитеех, нешта аьтта, лаьрхIа хьалдаьча е цуьна лаьрхIа кийчдаьча нах чубахача цIеноех. Общежитешка баха моттиг ялара а цох пайда эцара а порядок оттаю союзни республикай законодательства. Пачхьалкхени общественни жилищни фонда нах чубаха цIенош нах чу ца бахарех лаьрхIа йиш я къаьстта моттиг ийсъелча автономни республика Министрий Совета, халкъа депутатий краевой, областной Совета исполнительни комитета, халкъа депутатий автономни областа, автономни округа, города (республиканси доал долча городий) Совета исполнительни комитета, хIаьта областашта ца екъалуча союзни республике — халкъа депутатий районни, городской (республиканси доал долча городий) Совета исполнительни комитета. Ведомственни общественни доал долча жилищни фондач нах чубаха цIеноши нах чубаха помещенеши лаьрхIа хилара хувцам бу йоагI-йоагIача предприятей, учреждений, организацей предложенегIа.

Нах чубахачи цIеношкара помещенеш промышленни хьисап долча хьаштаешта дIаяла бокъо дац.

Нах чубахача цIеноехи нах чубахача помещенеехи шоашта пайда бара, къахьегамах йоагIаш йоаца доходаш лэар а кхыдола цIена доаца гIулакхаш леладар а духьа, хIаьта иштта обществе хьаштешта ое деш а лелае бокъо дац гражданашта.

Статья 6. Нах чубаха дIахо пайда эца йиш йоаца цIеноши нах чубаха помещенеши жилищни фонда юкъера яхар.

Юкъ - юкъаьгIа, союзни республикай Министрий Советаша оттаьча хана лашка, нах чубаха дIахо пайда эца йиш йоацаш дараш малагIаш лехар духьа нах чубахача цIеноши нах чубахача помещенеши технически хьож. Чубахь йиш йоаца нах чубаха цIеноши нах чубаха помещенеши йохаю е укх Лардий 5 статьяй дикьлагIча даьча тIа белгалъяьча органий решенегIа, кхыча гIулакхна пайда эцар духьа эргайоах.

Статья 7. Жилищни отношенешта лостам телара дакъера ССР Союза компетенци.

Жилищни отношенешта лостам телара даькъе ССР Союзо леладе йиш я:

1) мехка жилищни отношенешта лостам тела законодательство цаI хулга Iалашдар;

2) жилищни боахама доал дара пачхьалкхен органаш вIашагIйоахкарен цар балхен юкъара хьисап оттадар;

3) союзни доал долча жилищни боахама кулгалдар, союзно - республикански доал долча жилищни боахама кулгалдар;

4) жилищни фонда капитальни ремонт яра союзни республикашка, СССР министерствашка, пачхьалкхен комитеташка, ведомствашка гIолла планови заданеш оттаяр;

5) жилищни фонда ремонт яра даькъе цаI йола техническ политика дIаяхьар;

6) союзни республикашка, СССР министерствашка, пачхьалкхен комитеташка, ведомствашка гIолла жилищни фонда эксплуатаци ремонти яра материальни финансови ресурсаш дIааьхийтара нормативаш оттаяр;

7) жилищни фонда пачхьалкхен учет леляра цаI йола порядок оттаяр;

8) жилищни хьалаш тоаде, чубаха помещенеш яла йоагIача граждааний учет леляра а царех пайда эцара а керттера правилаш оттаяр;

9) ерригача союзни республикашта цаI бола эттара зIамагIа бола наха чубахача цIеной майдан боарам а кхы тIа луча цIеной майдан боарамаш а оттадар;

10) квартирах лучун нах чубахача помещенеехи коммунальни гIулакхаш дарах лучун а льготай а боарам оттабар;

11) жилищно - гIишлоний кооперативаш вIашагIйоахкарен цар балхен керттера правилаш оттаяр;

12) жилищни фондах пайда эцарен из лораяран пачхьалкхен тIахьожам оттабар а из чакхбаккхара порядок оттаяр а;

13) СССР Конституцеи укх Лардашеи ма яххара жилищни фондах пайда эцарен лораелга Iалашдарен даькъера юкъарсоюзни кхыдолa дешаш къестадар.

Статья 8. Жилищни отношенешта лостам телара даькъера союзни республикай компетенци.

ССР Союза компетенце доаюнел арахьа жилищни отношенешта лостам телара даькъе союзни республика леладе йиш я:

1) республике жилищни отношенешта законодательно лостам телар;

2) союзно - республикански республиканский жилищни боахама кулгалдар цу боахама пачхьалкхен доал дара органаш вIашагIйоахкарен цар балхен порядок оттаяр;

3) республике жилищни фонда капитальни ремонт яра планови заданеш оттаяр;

4) республика жилищни фонда пачхьалкхен учет лелаяр;

5) нах чубахача цIеной майдан боарам оттабар;

6) жилищни хьалаш тоаде, чубаха помещенеш яла йоагIача граждааний учет лелаяра а царех пайда эцара а порядок оттаяр;

7) квартирах доагIари коммунальни гIулакхаш дарах доагIари дIадалара порядкаш хапаши оттаяр;

8) нах чубахача цIеношта технически эксплуатаци яра правилаши нормаши, цIеной коашкарча территореех пайда эцара правилаши оттаяр;

9) жилищно - гIишлоний кооперативаш вIашагIйоахкарен цар балхен порядок цар члений бокъонаши декхарашеи оттадар;

10) жилищни фондах пайда эцаран лораяран пачхьалкхен тIахьожам лоаттабар;

11) жилищни фондах пайда эцарен из лораелга Iалашдарен даькъера кхыдола дешаш къестадар, из гIахьа симна уж ССР Союза компетенцех лаьрхIа деце.

РАЗДЕЛ II. ЖИЛИЩНИ ФОНДА ДОАЛ ДАР

Статья 9. Жилищни фондах пайда эцара а лораелга Iалашдара а даькъе пачхьалкхен доал дар.

Жилищни фондах пайда эцара а лораелга Iалашдара а даькъе пачхьалкхен доал ду СССР Министрий Совето, союзни республикай Министрий Советаша, автономни республикай Министрий Советаша, халкъа депутатий моттигерча Советий исполнительни комитеташа, шоай кара жилищни фонд йолча министерствашa, пачхьалкхен комитеташа, ведомствашa, хIаьта иштта ССР Союзен союзни республикайн законодательстваге хьежжа из де аьнна лаьрхIа бокъо еннача пачхьалкхен органаша.

Статья 10. Пачхьалкхени общественни жилищни фондаш жилищно - гIишлоний кооперативай фондаш доал дар.

Халкъа депутатий жилищни фонда доал ду цар исполнительни комитеташеи, цар вIашагIйехкача доал дара органашеи.

Ведомственни жилищни фонда доал ду из фонд шоай кара жилищни фонд йолча министерствашa, пачхьалкхен комитеташа, ведомствашa.

Общественни жилищни фонда доал ду колхозийн кхыча кооперативни организацейн, цар объединеней доал дара органаша, профсоюзни кхыча общественни организацейн органаша шоай уставашка (положенешка) хьежжа.

Пачхьалкхен - колхозни кхыча пачхьалкхен кооперативни объединеней, предприятей, организацей шоай долча нах чубахача цIеной нах чубахача помещенеи хьакъехьа распоряжени а тел царех пайда а эц, цу цIеноштеи помещенеиштеи эксплуатаци яра финансировани а ю ремонт а ю укх Лардаша общественни жилищни фонда оттаьча порядкагIа.

Жилищно - гIишлоний кооперативай жилищни фонда доал ду жилищни гIишлоний кооперативай доал дара органаша цар уставашка хьежжа.

Статья 11. Пачхьалкхени общественни жилищни фонда доал дечеи из лораелга Iалашдечеи общественни организацешеи гражданашеи лоаца дакъа.

Профессиональни союзаша а кхыча общественни организацеша а шоай уставной декхарашка хьежжа, хIаьта иштта гражданаша пачхьалкхени общественни жилищни фонда доал дечеи из лораелга Iалашдечеи дакъа лоац.

Жилищни хьалаш тоаде дезача граждааний учет лелаю, чубаха цIеной дIадалара агIо увттаю, хIаьта иштта из дIа-юха екъ пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка общественни тIахьожам болаш нахага дIадовзийтаяш.

Жилищни фондах дикагIа пайда эцарен лораярен мероприятеш чакхйоахаш пачхьалкхен органаш декхарийла я общественни организацейн гражданийн предложенеш ма могга дукхагIа тергалье.

Статья 12. Жилищно-эксплуатационни организацеш.

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда эксплуатаци яра вIашагIъехк шоай болх боахама расчета ларда тIа лелабеш йола жилищно - эксплуатационни организацеш.

Жилищно - эксплуатационни организацех хьакъехьа типовой положени чIоагIъю союзни республикай Министрий Советаша е СССР министерствашa, пачхьалкхен комитеташа, ведомствашa оттаьча порядкагIа.

Статья 13. Нах чубахача помещеней хьакъехьа распоряжени яр.

Пачхьалкхен жилищни фонда цIеношка нах чубахача помещеней хьакъехьа распоряжени тел халкъа депутатий районни, городской, городе районни, поселкови, юрта Совета исполнительни комитето, нах чубаха цIа доалахьа хиларга хьежжа предприяте, учреждене, организаце.

Общественни жилищни фонда цIеношкарча нах чубахача помещеней хьакъехьа распоряжени тел из цIа доалахьа долча предприяте, учреждене, организаце.

Жилищно - гIишлоний кооперативай цIеношкарча нах чубахача помещеней хьакъехьа а граждааний шоай доалахьарча цIеношка а распоряжени тел цу жилищно-гIишлоний кооперативашеи гражданашеи.

Статья 14. ЦIенош хьалдераша халкъа депутатий моттигерча Советий исполнительни комитеташка, кхыча организацешка нах чуховшабе керда хьалдаьча цIеношкара цхьа дакъа нах чубаха дIадалар.

СССР Министрий Совета бокъо я цIенош хьалдераша халкъа депутатий моттигерча Советий исполнительни комитеташки, кхыча организацешка пачхьалкхен капитальни вложеней чотагIа нах чуховшабе керда хьалдаьча цIеношкара цхьа дакъа нах чубаха дIадалара основании цун дукхал-кIезигали белгалье.

Статья 15. Дакъа юкъетточа порядкагIа дIаеннача средствай чотагIа хьалдаьча цIеношка нах чубаха майда дIа-са екъар.

Дакъа лацара порядкагIа предприятей, учреждений, организацей средствашa юкъе а йоалаш хьалдаьча цIеношка нах чубаха майда нах чехоншабара дIа-са екъ цар дIаеннача средствай боарамагIа.

Статья 16. Жилищни фонда пачхьалкхен учет яр.

Жилищни фонда пачхьалкхен учет ю ССР Союза законодательства оттаяьча порядкагIа.

Статья 17. Жилищни фондах пайда эцаран лоралран пачхьалкхен тIахьожам лоаттабар.

Жилищни фондах пайда эцаран лораяран лоаттабеча пачхьалкхен тIахьожамо лерхI ерригача министерствашa, пачхьалкхен комитеташа, ведомствашa, предприятеша, учреждененша, организацеша, жилищно - гIишлоний кооперативаша, кооперативни, кхыча общественни организацешa гIулакхаш тIарча наха, гражданаша нах чубаха цIенош дIа-са декъара порядок, жилищни фондах пайда эцара ма дика технически хьале йолаш лелаяра бокъонаш, иштта жилищни законодательства оттаяь кхыйола бокъонаши нормаши лелаелга Iалашде.

Жилищни фондах пайда эцаран лораяран пачхьалкхен тIахьожам лоаттабу халкъа депутатий Советаша, цар исполнительни распорядительни органаша, хIаьта иштта ССР Союза законодательства оттаяьча порядкагIа лаьрхIа из тIадиллачи пачхьалкхен органаша а.

РАЗДЕЛ III. ГРАЖДАНАША НАХ ЧУБАХАЧА ПОМЕЩЕНЕЕХ ПАЙДА ЭЦАР

Корта I

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка чубаха помещенеш дIаялари царех пайда эцари.

Статья 18. Пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка чубаха помещенеш хьаэцара йола граждааний бокъо.

ССР Союзен союзни республикайн законодательства оттаяьча порядкагIа граждааний бокъо я пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка оттаяь ха йовлаш чубаха помещени хьаэца.

Чубахача помещенера цхьанахха а аравакха йиш яц, законо тIа лаьрхIа моттигаш хилча мара.

Статья 19. Пачхьалкхени общественни цIеношка гражданашта чубаха помещенеш дIалар.

Жилищни хьалаш тоаде дезача а цу нах бахача пункте массаза а бахаш я болча гражданашта (нагахьа санна кхыдар ССР Союзен союзни республикайн законодательства оттадаь деце) пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка чубаха помещенеш, массаза а лтар мо, дезала къаьсттача квартира хьисапе лу.

Гражданаш жилищни хьалаш тоаде дезаш лоаргI ССР Союзен союзни республикайн законодательства оттаьча бокъонех.

Жилищно-гIишлоний кооперативай цIеношка е шоай доалахьарча цIеношка баха а бахаш жилищни хьалаш тоаде деза гражданаш чубаха помещенеца Iалашбу юкъарча основанеегIа.

Статья 20. Юртахь болхлой а сердал а болаш чубаха помещенеш мах боацаш яла бокъо хилар.

Юрташка, болхлой поселкашка, е нах ца бахача пункташка болх беш а бахаш а болча специалистий йIовхал а сердал а болаш чубаха помещени мах боацаш хила бокъо я. Цу тайпара чубаха помещенеш специалисташта тел СССР Министрий Советои союзни республикай Министрий Советашеи оттаеча должностий спискаегIен порядкаегIен.

Статья 21. Жилищни хьалаш тоаде дезача граждааний учет лелар.

Жилищни хьалаш тоаде дезача граждааний учет, массаза а санна, уж бахача моттиге халкъа депутатий районни, городской, городашка районни, поселкови, юртий Советий исполнительни комитеташа лелаю. СССР Министрий Советои союзни республикай Министрий Советашеи оттаьча моттигашкен порядкагIен гражданаш учете эца йиш я уж бахаш боацача моттигашка а.

Жилищни хьалаш тоаде дезача, жилищни фонд йолча а наха чубаха цIенош хьалдеча а е наха чубаха цIенош хьалдеча цхьа дакъа лоацача предприятешка, учреждененшка, организацешка болх беча граждааний учет лелаю болх беш болча моттиге. Царна нийсса учете эц цу предприятешкара, организацешкара пенсе дIа бахарца дувзаденна болх бита гражданаш.

Жилищни хьалаш тоаде дезача граждааний предприятешка, учреждененшка, организацешка учет лелаяра тIахьожам лоаттабу халкъа депутатий районни, городской, городашка районни Советий исполнительни комитеташа.

Гражданашта чубаха помещенеш дIаяла аргIа оттаяра порядок ССР Союзен союзни республикайн законодательства оттаю.

Статья 22. Хьалхарча аргIанна чубаха помещенеш дIалар.

Хьалхарча аргIанна чубаха помещенеш дIало жилищни хьалаш тоаде дезача:

Сийлахь-боккхача Даймехкан тIема инвалидашта а доабаьча е де доаццаш байнача тIемахой (партизаний) дезалашта а, оттаьча порядкагIа уж санна лоархIачарна а;

Советски Союза Турпалашта, Социалистически Къахьегама Турпалашта, хIаьта иштта Сийлен, Къахьегама Сийлен «СССР Герзашцарча Низашна Даьхенна гIулакх дарах» яха ерригача кхаь степена орденаш еннарашта;

ССР Союза законодательства оттаеча порядкагIа чIоагIъьча лазарий списка тIа долча цхьадолча хронически лазарий еза форма йолча наха;

Граждански Сийлахь-боккхача Даймехкан тIемаш долча хана тIом беча эскаре а СССР лораеш кхыйола тIема операцеш еча хана цига а хиннарашта, граждански Сийлахь - боккхача Даймехкан тIемий партизанашта, хIаьта иштта СССР лораеш лаьча тIема операцешка дакъа лаьцача кхыча наха;

Къахьегамаи I-а II-а группа инвалидашта, военни гIулакхаш тIарчарех болча I-чеи II-чеи группа инвалидашта;

производстве хатар хиларах байначар дезалашта;

къахьегама ветеранашта;

дукха бераш долча дезалашта цхьаь болча йоаноштен;

шола бераш даьча дезалашта.

ССР Союза, союзни республикай законодательства гIа чубаха помещенеш хьалхарча аргIанна дIалла бокъо йола йиш я кхыча гражданашта а.

Статья 23. АргIа йоацаш чубаха помещенеш дIалар.

АргIа йоацаш чубаха помещени лу стихийни хатар хинна цIенош доахадьчи гражданашта, хIаьта иштта кхыйола ССР Союза а союзни республикай а законодательства тIа белгалъяь моттигаш хилча.

Статья 24. ЦIеной майдан боарам.

ЦIеной боарам оттабу союзни республика законодательства. Из боарам хила йиш яц цхьан сага нийс квадратни метрал кIезигагIа.

ЦIеной боарамал совгIа къаьст-къаьстача гражданашта кхы тIа я цIеной майда лу къаьстта цIен хьисапе е итт квадратни метр. Цхьа долча хронически лазарий хала формаш йолча наха, е иштта кхоачашбеча балха хьисапага диллача из майда хиланза оргIовцача наха кхы тIа а луш йола цIеной майда локкхагIа хила йиш я.

Кхы тIа а цIеной майда ялара порядоки хьалаши, хIаьта из дIаяца бокъо йола нахи оттабу ССР Союза Законодательства.

Статья 25. Нах чубахача помещенешкара хьалскараш.

Чубахача гражданашта дIалуш йола помещени цу нах бахача пунктерча хьалашца тарлье мегаргбола аьттув болаш, ССР Союза а союзни республикай а законодательства оттадаь санитарни технически дIадехараша ма яххара хила еза.

Чубаха помещени дIалуш цхьан цIагIа чубахийта йиш яц нийс шерал совгIа ха йола кхалсни мали нах, марагарен сесагагарен дIайнкхача.

Укх Лардаша оттадаьча дIадехарашца ма яххара йоацача нах чубахача помещенешка гражданаша дIачубаха на тигаро бокъо дац жилищни хьалаш тоаде дезачар учетера уж дIабаха.

Статья 26. Чубаха помещенеш дIаялара порядок.

Чубаха помещенеш гражданашта лу:

моттигерча Советий цIеношка — халкъа депутатий районни, городской, городе районни, поселкови, юрта Совета исполнительни комитето, исполнительни комитете вIашагIйоллача общественни жилищни комиссе дакъа а лоацаш;

ведомственни жилищни фонда цIеношка — предприяте, учреждене, организаце администрацей профессиональни союза фабрични, заводской, местни комитетои цхьана а а яь халкъа депутатий районни, городской, городе районни, поселкови, юрта Совета исполнительни комитето чIоагI а яь йолча решенегIа, хIаьта СССР Министрий Совето оттаьча моттигашка — администрацей профессиональни союза фабрични, заводской, местни комитетои цхьана яьча решенегIа тIехьагIа йоагI-йоагIача халкъа депутатий Советий исполнительни комитетага дIачубаха помещенеш дIаларах хоам а беш;

кооперативни кхыча общественни организацей цIеношка — йоагI-йоагIача организаце органои профессиональни союза моттигерча комитетои цхьана яьча решенегIа, цул тIехьагIа йоагI-йоагIача халкъа депутатий районни, городской, городе районни, поселкови, юрта Совета исполнительни комитетага хоам а беш.

Пачхьалкхен предприятешна, учреждененшна, организацешна халкъа депутатий моттигерча Советий исполнительни комитеташка дIаденнача цIеношка, хIаьта иштта предприятей, организацей, учреждений средствашa дакъа а лоацаш хьалдаьча цIеношка мукъайоалача нах чубахача помещенешка, эггара хьалхарча аргIанна дIачубохийт жилищни хьалаш тоаде деза цу предприятей, учреждений, организацей болхлой. Белгалъяь порядок лелаю цIенош дIаденна е хьалдаь моллагIа ха яьлча а.

Статья 27. Нах чубахача помещенена йола ордер.

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка чубаха помещени елара решене бокъонагIа халкъа депутатий районни, городской, городе районни Совета исполнительни комитето гражданина дIалу нах чубахача помещене дIачувахa ше цаI мара йоаца правовни бокъо луш йола ордер. Нах бахача пункташка йолча военни городокашка нах чубахача помещенешка дIачубаха ордераш дIалу ССР Союза законодательства оттаьча порядкагIа.

Ордера форма оттаю союзни республикай законодательства.

Нах чубахача помещенена енна ордер нийса йоацаш лархIа йиш я судебни порядкагIа, нагахьа санна укх Лардаша оттаяь наха чубаха помещенеш дIаялара условии порядоки толхайой, е чубаха помещени дIаялара дош къоастадеш гIуланхаш тIарча наха бокъо йоаца хIамаш дой, е гражданаша жилищни хьалаш тоаде дезаш хиларах бакъ йоаца сведенеш лой.

Статья 28. Нах чубаха помещени лелае хьаэцарах дола договор.

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка чубаха помещени лелае хьаэцарах договор оттаду жилищно - эксплуатационни организацеи (из ца хилча — из фонд кара йолча предприятеи, учреждене, организацеи) нах чубаха помещени лелае хьаэцачуннеи юкъе йоаззон формагIа ордера бокъонагIа.

Из хьаэцачун дезала, цуна цхьана бахачи члений ерригa бокъонаш а, нах чубаха помещени лелае хьаэцара договорагIа доагIа дерригa декхараш кхоачаш а ду. Кхийна членаш наниматела ца солидарно бехктокхаме ба договорагIа доагIача декхарашта.

Нах чубаха помещени лелае хьаэйначун лезаа раьза хуле бокъо я миччa хана договор юхадаккха.

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка чубаха помещенеш хьаэцара договор уж хьаденначо дIадехарах юхадаккха йиш яц законо оттаьча бокъонегIа а судега гIолла а мара. Чухкетар кхерам болча цIеношкара дIайнкхачи.

Чубаха помещенеш хьаэцара типовой договор, нах чубахача помещенеех пайда эцара, нах чубаха цIаи цIен гоара территории лелаяра правилаш чIоагIъю союзни республикай Министрий Советаша.

Статья 29. Нах чубаха цIенош леладе хьаэцара договор хувцар.

Нах чубаха помещени лелае хьаэцара договор хувца йиш яц из хьанийцар, цун дезала членаш, цIенош леладе хьаденнар раьза хилча мара, укх Лардаша, ССР Союзен союзни республикайн кхыча законодательни акташа оттаьча моттигашкара дIайнкхача.

Оттабаьча боарамал совгIа цIеной майда йолча цIенош леладе хьанийцачун, дезала членаш раьза хуле, бокъо я халкъа депутатий моттигерча Совета исполнительни комитетагара, предприятегара, учреждененгара, организацегара (нах чубаха цIа доалахьа хиларга хьежжа) оттаьча порядкагIа шийгарчуй метта кIезигагIа нах чубаха майда хьалулга хьадеха.

Статья 30. Нах чубахача помещенеех деча коммунальни гIулакхех мах телар.

Нах чубахача помещенех телача (квартирах телар) мах а боарам пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка оттабу СССР Министрий Совето.

Цхьалха мах тел цIенош дIанийцачуна а цун дезала членашта а оттабаьча боарамагIа йоагIача нах чубахача майдах, хIаьта иштта совгIа йолча майдах, нагахьа санна из беррига дезал лаьрхIача цхьан сага йоагIача майдан ахкел совгIа из ца хуле.

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIеношка совгIча майдах мах тел ССР Союзен союзни республикайн законодательства оттаьча лакхъяьча ставкегIа.

Коммунальни гIулакхех (хих, газах, йIовхалах, электрически энергех, кхыча гIулакхех) луш бола мах боакхх квартирах телачул совгIа оттаьча порядкагIа чIоагIъьча тарифегIа.

Квартирахи коммунальни гIулакхаш дарахи тела мах оттабу ССР Союза законодательства.

Колхоза юкъарча собране решенегIа колхоза доалахьа долча цIеношка бахача гражданашта квартирах боахкача мах а льготаш яла йиш я.

Статья 31. Хана цIагIа боацача гражданашта тIехьа нах чубаха помещени йитар.

Нагахьа санна гражданаш хана цIагIа боацаш хуле, царна чубаха помещени ют. Хана цIагIа боацача гражданашта тIехьа нах чубаха помещени йитара условеш ханаши оттаю ССР Союзен союзни республикайн законодательства.

Оттаьча хана совгIа цIагIа воацачун нах чубахача помещенех пайда эца бокъо йоар баьде доагIа судо.

Статья 32. Нах чубахача помещенешта бронировани яр.

Граждааний чубахача помещенешта бронировани ю уж доазол дехьа балха бахийтача — доазол дехьа уж мел болча хана, ГIаьнарча Къилбаседен районашка, царца тарьеча моттигашка балха бахача — къахьегама договор долча ерригача хана, хIаьта ССР Союза законодательства оттаьча моттигашка, — ГIаьнарча Къилбаседа районашка, царца тарьеча моттигашка мел йоаккхача хана.

ССР Союзен союзни республикайн законодательства оттае йиш я нах чубахача помещенешта бронировани ю кхыйола моттигаш а.

Статья 33. Нах чубаха помещенеш хувцар.

Нах чубаха помещенеш лелае хьаийцар бокъо йолаш ва, цуца цхьана бахача дезала членаша, царца хана цIагIа боацараш а болаш, раьза ба аьнна издой, ше лелаю нах чубаха помещени кхыча наниматела ца е жилищно-гIишлоний кооператива членаца хувца.

Нагахьа санна помещене цхьана бахача наха юкъе из хувца барт ца хуле, царех моллагIчун бокъо я шоашкара помещени судага гIолла къаьст - къаьстача цIеношкарча (квартирашкарча) помещенена низагIа хувцийта. Цу хьалашка хувцара духьала болчар жилищни хьалаш вогIа де йиш яц.

Предприятей, учреждений, организацей цIеношкара нах чубаха помещенеш уж раьза хилча мара хувца йиш яц. Шоай доалахьа хилара бокъонагIа граждааний доалахьа долча цIеношна уж хувца йиш яц из доалахьа дар раьза хилча мара. Хувца ца тигаре ладикъа йиш я суде, граждааний доалахьарча нах чубахача помещенешкара дIайнкхача.

Нах чубаха майда хувцара аь соглашени дIачIоагIъю халкъа депутатий моттигерча Совета исполнительни комитето хьалуча ордерца (статья 27). Ордер хьаяла ца тигара ладикъа йиш я судега.

Нах чубаха помещенеш хувцара порядоки хувца йиш йоаца хьалаши оттаду ССР Союзен союзни республикайн законодательства.

Статья 34. Нах чубаха помещени кхычарга дIалар.

Нах чубаха помещени лелае хьанийцачун бокъо я, цуца цхьана бахача дезала членаш раьза хулеи, наймодатель раьза хулеи, хана цIагIа боацачи гражданашта бIарчча йита е бронировани яь нах чубаха помещени кхычарга лелае дIалла. Союзни республикай законодательства оттае йиш я кхычарга нах чубаха помещенеш лелае дIалла йиш хулийта кхыйола моттигаш а.

Нах чубаха помещенеш кхычарга лелае дIалара порядоки хьалаши, царех пайда эцарен уж лелае дIанийнарашарабахарен условеш оттаю союзни республикай законодательства.

Статья 35. Нах чубахача цIенна капитальни ремонт ярца гражданашта чубаха помещенеш ялар.

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда нах чубахача цIен помещенеи план хувцаш оборудовани оргайовккхаш капитальни ремонт еш, цIенош хьаеллар декхарийла ва цIенош леладе дIаэцачов а цун дезала членашта а капитальни ремонт еча хана кхыйола нах чубаха помещени яла. Нагахьа санна цIенош лелаце дIанийцар цу помещене дIачувеха ца тугаш хуле, цIенош дIателачуй йиш я из судага гIолла дIачувохийтилга хьадеха. Из деш ремонт еча помещенена дола договор доха а ца деш.

Нагахьа санна цIенош леладе дIанийцар а цун дезала членаш а чубаха помещени капитальни ремонт йича юсаргйоацаш е цун майда хоуш кIезиглуш е йоккхагIа хургйолаш хилча цIенош леладе дIанийцачунна а цун дезала членашта а капитальни ремонт ялехьа яла еза кхыйола, вахa аьттув бола нах чубаха помещени.

Статья 36. Нах чубахача помещене чура аравакхар.

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда цIагIа нах чубахача помещене чура аравакха йиш яц законо оттаьча бокъонегIа мара.

Аравоакхх судага гIолла. Административни порядкагIа арабоах прокурора санкцегIа, бокъо а йоацаш шоай лоIамагIа нах чубаха помещени дIабаьцараш е чукхетара кхерам болча цIеношкара.

Нах чубахача помещенешкара арабоахача гражданашта цу цхьан хана кхыйола нах чубаха помещени лу укх Лардаш тIа белгалъьяча моттигашкара дIайнкхача.

ПРОЕКТ

ССР СОЮЗЕИ СОЮЗНИ РЕСПУБЛИКАЙН ЖИЛИЩНИ ЗАКОНОДАТЕЛЬСТВА ЛАРДАШ

Статья 37. Гражданашта кхыйола нах чубаха помещени а луш арабахар.

Пачхьалкхени общественнии жилищни фонда нах чубахача цIеношкара гражданаш арабоах кхыйола ваха аьттув бола помещени а луш, нагахьа санна:

чубаха помещени йола цIа латтачара дIадоаккхаш дале;

цIа (чубаха помещени) чуккхстара кхерам болаш дале;

цIа (чубаха помещени) нах чубахаргбоацаш тоадеш дале.

Эпсараш, прапорщикаш, мичманаш, СССР Герзашцарча Низашна яккха еза ха чакхъяьчуд тIехьагIа военни гIулакхаш деш бараши царца тарбеш бараши, бокъонца долча тIема гIулакха тIара отставке е запасе бахийтараш, хIаьта иштта царца цхьаца баха нах, нахаца бахача пункташка ухкача военни городокашка царга йолча нах чубахача помещенешкара арабаха йиш я кхыйола баха аьттув бола нах чубаха помещени дIа а луш.

Кхыйола нах чубаха помещени а луш иштта арабаха йиш я:

чубаха помещенеш хьаенначa халкъа боахама доархIамегIарча доакъой предприятешцара, учреждененшкара, организацешкара къахьегама отношенеш бсхьала бала бахьни а доацаш шоай лоIамагIа дIабаларца о къахьегама дисциплина толхаярца, е зулам дарца юкъагIъяьхка болхлойи гIулакхера нахи (царца цхьана баха нах а тIехьа). Цу тайпарча предприятей, учреждeней, организацей спискаш чIоагIъю СССР Министрий Советой союзни республикай Министрий Советашеи:

колхозий цIеношка чубаха помещенеш хьайнца гражданаш, нагахьа санка уж колхоза членаллара дIабаьхабале е шоай лоIамагIа колхозера дIабаьннабале.

ССР Союза законодательства кхыйола моттигаш а белгалъе йиш я кхыйола нах чубаха помещенеш а луш гражданаш арабаха.

Статья 38. Кхыйола нах чубаха помещени а ца луш гражданаш арабахар.

Леладе цIенош хьанйцачо, цун дезала членаша е цига бахача кхычар нах чубаха помещени массаза а йохайой, е телхайой, е цох эца боагIача тайпара пайда ца эцe, е социалистически общежите правилаш массаза а телхаярца кхыбараш цоашца цхьана квартере е цхьан цIагIа баха йиш йоацача боахе, хIаьта ма леладе льхача а общественни IоткъамI бича а хIама ца хуле бехке бараш цIенош леладе хьаденнaчо е кхыча из хьаштдолча наха дехарца кхыйола чубаха помещени ца луш чура арабоах.

Чубаха кхыйола помещени ца луш иштта чура арабаха йиш я:

бокъо а йоацаш шоаш нах чубаха помещени дIалаьцараш:

дай-ноаной бокъонех баьхараш, нагахьа санна уж доалара бахьача берашца уж цхьана баха йиш ца хилар бакъдаьдале;

нагахьа санна ордер дIайийцача наха бокъонех доаца гIулакхаш леладарах нах чубахача помещенена хьаении ордер бокъо яйна доархIе уж чура арабаха йиш я кхыйола нах чубаха помещени а ца луш. Нагахьа санна ордер тIа белгалбаь гражданаш хьалхагIа пачхьалкхен е общественни жилищни фонда помещенешка баьхабале царна чубаха яла еза хьалха царга хинна помещени е кхыйола нах чубаха помещени.

Статья 39. Служебни нах чубахача помещенешкара арабахар.

Предприятецара, учреждeнецара, организацецара къахьегама отношенеш ховдаль болхлойи гIулакхера нахи хIаьта иштта колхоза членалара дIабаьха е колхозера дIабаха гражданаш служебни нах чубахача помещенера арабаха боагIа царца цхьана бахача беррига нахача кхыйола нах чубаха помещени а ца луш.

Из моттиг хилча кхыйола чубаха помещени ца луш чура арабаха йиш яц: тIема инвалидаши тIема гIулакхаш тIера кхыбола инвалидаши, СССР лораеш е тIема гIулакха тIа кхы декхараш кхоачашдеш човнаш хинна контузи яь, астагIваьи фронте хиларца дувзаденна лазар кхийтта инвалидаш хиннараш; тIом беш хиннача эскаре хинна Сийлахь - боккхача Дай-мехка тIем тIа дакъа лаьцараш; СССР лораеш е тIема гIулакха кхы декхараш кхоачашдеш боабаьча е де доацаш байнача тIема гIулакхаш даьрийи партизаний дезалаш; тIема гIулакхаш тIарчар дезалаш; служебни декхараш кхоачашдеш човнаш хинна, контузи яь е астагIа бaь хиларах инвалидаш хинна СССР чурча гIулакхий Министерства органий мугIарерчеи начальствующий составацара нах; шоашта служебни чубаха майда еннача предприяте, учреждене, организацe итт шерал кIезигагIа доацаш болх баьраш; цу должностаца дувзаденна чубаха помещени е енна цу балха тIара мукъа а балийта, бакъда, из помещени шоашта еннача предприятецара, учреждeнецара, организацецара, къахьегама отношенеш юкъьах ца яьхараш; предприяти, учреждени, организаци дIалкхарца, е болхлой дукхал е штат кIезигъярца дувзаденна мукъабалийтараш; къоанала пенсионераш, персональни пенсионераш; веннача чубаха служебни помещени енна хиннача болхочун дезала членаш; I-и II-и группа къахьегама инвалидаш, тIема гIулакхаш тIарчарехи царца дIатарбьрехи болча I-и II-и группа инвалидаш; цхьаь бола нах царца цхьана дахача кхенза долча берашца.

Статья 40. Общежитера арабахар.

Болх соцабь сезонии, ханна бола болхлойи хи а йилла къахьегача договорагIа болх беьраши хIаьта иштта дешара заведенешка дешаш а хиниа цигара дIабахараш кхыйола чубаха помещени ца луш арабоах балхаца е дешарца дувзаденна царна моттиг енна хиннача общежитера.

Балхаца дувзаденна общежите моттиг енна хиниа предприятей, учреждeней организацей кхыбола балхахой кхыйола чубаха помещени ца луш арабаха йиш я, нагахьа санна бехказа бала бахьанаш доацаш шоай лоIамагIа балхара дIабаьнча, къахьегама дисциплина толхайнча е зулам дича. Кхыча бокъонегIа болх битараш; хIаьта иштта укх Лардий 39 статья шоллагIча дакъа тIа белгалбь нах арабаха йиш яц кхыйола чубаха помещени елча мара.

Статья 41. Доазол дехьа болх беш бола гражданаш чубаха помещенешца Iалашбар.

Доазол дехьарча советски организацешка балха бахийта гражданаш уж болча чубаха помещенешца Iалашбу Советски пачхьалкхен е СССР общественни организацей доалахьа долча цIеношка, е советски организацешна аренда хьанйцача цIеношка е нах чубахача помещенешка.

Чубаха майда мел хила еза, нах чубаха помещенеш дIалларен белгалдаьча цIеношка царех пайда эцарен хьалаш оттаду СССР Министрий Совето оттаьча порядкагIа.

Корта 2.

Жилищно-гIишлоний кооперативай цIеношка гражданаш чубаха помещенешца Iалашбар

Статья 42. Жилищно-гIишлоний кооперативай цIеношка нах чубаха помещени хьалацара бокъо.

Жилищни хьалеIи тоаде деза гражданаш бокъо йолаш ба жилищно - гIишлоний кооператива членалла баха а цига баха аьттув бола квартира хьаэца а.

Жилищно гIишлоний кооператива членалла баха безем болча гражданий учет яра порядоки, хIаьта иштта гражданаш кооператива членалла дIаоцара хьалаш а оттаду ССР Союзеи союзни республикайн законодательства.

Жилищно - гIишлоний кооперативай примерни уставаш чIоагIъю союзни республикай Министрий Советашa оттаьча порядкагIа.

Халкъа депутатий моттигерча Советий исполнительни комитеташа тIахьожам лоаттабу жилищно - гIишлоний кооперативай балха, цар доалахьа долча цIеношта эксплуатаци яраи ремонт яраи.

Пачхьалкхено жилищно - гIишлоний кооперативашта ковкъостал ду цар доалахьарча цIеношта эксплуатаци е а ремонт е а.

Статья 43. Жилищно-гIишлоний кооператива члена чубаха помещени хлари цох пайда эцари.

Халкъа депутатий районни, городской, городе районни Совета исполнительни комитета чIоагIъьча кооператива члений юкъарча собрание решенегIа жилищно - гIишлоний кооператива членалла дIайийцача члена къахьтта квартира лу, цаI е массехк цIа а долаш, цун дезала членаш массава а цо дIачуденна пасвой ахча меллад а, жилищно-гIишлоний кооператива примерни уставо оттабаь нах чубахача майдан боккхагIа болрам меллаб а хьежжа.

Кооператива члена чубаха помещени лу йилла ха йоацаш. Пайщики цун дезала членаши чубахача помещенех пайда эцара бокъонах бахха йиш яц ССР Союзеи союзни республикайн законодательства оттаьча моттигашкара дIаиккхача.

Жилищно - гIишлоний кооператива цIагIа нах чуховшабу халкъа депутатий районни, городской, городе районни Совета исполнительни комитета хьателача ордерагIа. Ордер хьаяла ца тигарах судага дахкъа йиш я.

Пайщикен цун дезала членийи бокъонаши декхараши, нах чубахача помещенех пайда эцара хьалаши пайда эцилга соцадера бокъонаши оттаю кооператива уставо.

Корта 3.

Индивидуальни жилищни фонда цIеношка нах чубахача помещенех пайда эцар

Статья 44. Чубаха цIа хилара бокъо.

Гражданий бокъо я шоай доалахьа чубаха цIа (цIен дакъа) хила ССР Союзеи союзни республикайн законодательства тIа оттаьча порядкагIех условесгIех.

Шоай доалахьа чубаха цIенош долча гражданашта пачхьалкхено новкъостал ду царна ремонт цIи аьттонаш хилийтех.

Шоай доалахьа дола нах чубаха цIенош гражданашкара дIадаха йиш яц, из доалахьа дар чубахача цIенох пайда эцара бокъонах ваккха йиш яц ССР Союзеи союзни республикайн законодательства оттаьча моттигашкара дIаиккхача.

Статья 45. Нах чубахача цIенах пайда эцар.

Ший доалахьа долча нах чубахача цIенца доал ду цун дас. Гражданаша нах чубахача цIенах пайда ма шоаш чубахара и цар дезалий членаш чубахара а. Цар бокъо я цIагIа кхыбола гражданаш чуховшабе, хIаьта иштта кхычарга мальхах дIадала.

ЦIагIара нах чубаха помещенеш мальхах кхычарга дIаялара хьалаши порядоки, цу хьакъехьара договор юкъадаккхара, чуIе цIеноаш дIайийзар аравакихера бекъонаши поруилаши союзни республикай законодательства оттаю.

Шоай доалахьа нах чубаха цIа (цIен дакъа) дола гражданаш декхарийла ба из лораелга Iалашде, шоай чотагIа текущии капитальни ремонт е. Гражданий доалахьарча цIеношта цар безам хуле ремонт ю бахача наха гIулах деча предприятеша.

Халкъа депутатий моттигерча Советий исполнительни комитеташа тIахьожам лоаттабу гражданий доалахьара цIенош мишта леладу хьожаш.

Статья 46. Лаьттан участкаш хьаяхарца дувзаденна цIенош дохалу гражданаш чубаха цIеношца Iалашбар

Пачхьалкхен е общественни хьаштаща лаьрхIа лаьттан участкаш хьаяхарца дувзаденна гражданий шоай доалахьа доли цIенош дохадой цу гражданаштен цар дезалий членаштен оттадаьча боаргмех квартираш лу пачхьалкхен е общественни жилищни фонда цIеношка. Цул совгIа, цу тайпарча гражданашта цар хархарга хьежжа е дохадеча цIеной, гIирсий, устройствой мах лу, е уж цIенош гIирсаш, устройстваш йохаеш хьаяьнача материалах шоай безам болча тайпара пайда эца бокъо лу. Гражданий безам хуле царна халкъа депутатий моттигерча Советий исполнительни комитеташа (квартираш ялара метта) торо лу жилищно - гIишлоний кооперативашка аргIа йоацаш членалла бахен цига чубаха майда хьаэцеи.

Гражданий безам хуле дохаде оттадаь цIенош кердача моттиге дIа а дихьа юхаметтоаттаде йиш я.

СССР Министрий Совето оттаьча моттигашка дохаде доагIа цIенош доалахьа долча гражданашта цар безам хуле кердача моттиге хьалбу чубаха цIеноши устройстваши, хIаьта цу гражданий шоай доалахьа дIа а лу. ТIаккха дохадеча гIирсийи устройствайи мах юхаметтаттабаш.

Квартираш ялара порядок, дохадеча цIеной, гIирсий устройствай мах желлаби из юхаметттаоттабара порядок, уж кхычахьа дIадахьара хьалаши СССР Министрий Совето оттаду.

РАЗДЕЛ IV. ЖИЛИЩНИ ФОНДА ЭКСПЛУАТАЦИ, РЕМОНТ ЯРИ ЛОРАЕЛГА IАЛАШДАРИ

Статья 47. ЦIенош леладе хьалучун жилищни фонда эксплуатаци ярен лораелга Iалашдарен декхараш:

Пачхьалкхен органаш, предприятеш, учреждeнеш, организацеш, гIулакхаш тIара нах жилищни фонд лораярен из дикагIа тоаль хиларен йоакхо е декхарийла ба.

Чубаха цIенош хьаденначо жилищни фонда ший хаьахьа ремонт е, цIеной нах чубахача помещенеи инженерни оборудование цахаддаш болх белга, цIеношта тIадолха наькъаши коа тIара территори дика лелаелга Iалашде деза.

Статья 48. Нах чубаха цIенош лорадара хьакъехьара гражданий декхараш:

Гражданаш декхарийла ба шоаш чубахача цIен, квартирай санитарно - технически а кхыча а оборудоване, благе, уж лораелга Iалашдара де доагIар де, нах чубахача помещенеех пайда эцара, нах чубаха цIа, цIен коа тIара территори лелаяра правилаш лелае, хIаьта иштта подъездашка, лифтай кабинашка, лоаме клеткашка, юкъа пайда эцача кхыча моттигашка цIенея порядоки хилийта.

Нах чубаха помещенеш леладе хьанйцараша шоай чотагIа квартира чура текущи ремонт е еза, хIаьта помещени мукъайоалийташ союзни республикай законодательства оттаьча порядкагIа хила доагIача хьале йолаш дIаяла.

Статья 49. Жилищни фонда эксплуатацин ремонти елга вIаштIехьдаккхар:

Пачхьалкхен общественни жилищни фонда, хIаьта иштта жилищно - гIишлоний кооперативай фонда эксплуатацин ремонти ю жилищни фонда эксплуатацин ремонти яра цаIаш йола правилаши нормаши бокъонца лела а еш.

Пачхьалкхен жилищни фонда (моллагIча ведомства из яле а) городашкен город ской хьисаперча поселкашкен эксплуатаци а ремонт а ю цаIаш йолча жилищно-эксплуатационни цаIаш йолча ремонтно-гIишлоний служба ССР Союзеи союзни республикайн законодательства оттаьча порядкагIа.

Пачхьалкхен жилищно-эксплуатационни ремонтно-гIишлоний служаш декхарийла и договорагIа общественни, жилищни фонда цIеноши жилищно - гIишлоний кооперативай цIеноши союзни республикай законодательства оттаеча порядкатIа технически гIулакхи ремонти е дIаяца.

Колхозий, совхозий, юрташка ухкача кхыча предприятей, учреждeней, организацей доалахьа долча нах чубахача цIеношта эксплуатаци а ремонт а ю жилищно - эксплуатационни ремонтно - гIишлоний служба. Уж служебаш йоацаш хуле белгалдаьча цIеношта эксплуатаци ремонти елга тIадулл. союзни республикай законодательства оттадаьча хьалегIен порядкагIеи, халкъа депутатий моттигерча Советий жилищно-эксплуатационни ремонтно-гIишлоний организацешта.

Доазол дехьарча мехкий пачхьалкхений территоре тIарча Советски пачхьалкхен е СССР общественни организацей доалахьарча нах чубахача цIеноштен нах чубахача помещенештен эксплуатаци ремонти яра условеш оттаю ССР Союза законодательства оттаьча порядкагIа.

Статья 50. Нах чубахача фонда эксплуатацин ремонти ярга дIадохийтачунна финансировании ду:

Халкъа депутатий моттигерча Советий жилищни фонда эксплуатацин ремонти (текущии капитальнии) ярга дIадохийтачунна финансировани ю жилищно - эксплуатационни организацей средствай чотагIа, хIаьта уж средстваш ца тоьаш хуле — пачхьалкхен бюджета чотагIа.

Ведомствени жилищни фонда эксплуатацин текущи ремонти ярга дIадохийтачунна финансировани ю предприятешта, учреждeнешта, организацешта кара йолча жилищно - эксплуатационни организацей средствай чотагIа, хIаьта уж средстваш ца тоьаш хуле — из фонд кара йолча предприятей, учреждeней, организацей средствай чотагIа. Ведомствени жилищни фонда капитальни ремонт ю цу гIулакха хьожадьча йоагI-йоагIача предприятей, учреждeней, организацей средствай чотагIа.

Общественни жилищни фонда эксплуатацин ремонти ярга дIадохийтачунна финансировани ю фонд доалахьа йолчун средствай чотагIа.

Жилищно - гIишлоний кооперативай цIеношта эксплуатацин ремонти ярга дIадохийтачунна финансировани ю кооперативай средствай чотагIа.

Статья 51. Жилищни фонда эксплуатацин ремонти яра материально - технически Iалашо яр:

Пачхьалкхени общественни жилищни фонда а жилищно - гIишлоний кооперативай фонда а эксплуатаци ремонти яра хилаиза яргйоаца материально - технически ресурсаш уж дIаахийтара нормашка хьежжа СССР Министрий Совето оттаьча порядкагIа союзни республикай Министрий Советашта хьожаю.

РАЗДЕЛ V. ЖИЛИЩНИ ФОНДАХ ЭЦА ЦА БОАГIАЧА ТАЙПАРА ПАЙДА ЭЦАРАХИ ЛЕЛАЯРАХИ БОЛА БЕХКТОКХАМ

Статья 52. Жилищни фондах эца ца боагIача тайпара пайда эцарахи лелаярахи бола бехктокхам:

Укх лохехьа бехкебараш:

нах чубахача цIеношкеи нах чубахача помещенешкеи дIачубахийтара оттаьь ханаш толхаьраш;

нах чубахача помещенеех пайда эцара, юкъа пайда эца моттигаш, лоамей клеткаш, лифташ, подъездаш, цIеной коа тIара территореш санитарни хилийтара правилаш толхаьраш;

нах чубахача цIеноштен нах чубахача помещенештен переоборудовании перепланировкеи шоай лоIамагIа яьраши царех эца ца боагIа пайда ийцараши;

нах чубахача цIеношта, нах чубахача помещенешта, инженерни оборудованена эксплуатаци яра правилаш толхаьраши уж доал ца деш лелаяьраши;

нах чубаха цIеноши нах чубаха помещенеши цар оборудовании толхаьраш ССР Союзеи союзни республикайн законодательствага хьежжа уголовни, административни е кхыча бехктокхаме оз.

ССР Союзеи союзни республикайн законодательства йиш я жилищни законодательство кхыча тайпара толхадарах а бехктокхам оттабе.

Ший доалахьа дола цIа леладе ца доагIача тайпара леладарах бола гражданий бехктокхам союзни республикай законодательства оттабу.

Статья 53. Жилищни фонда даь зе юхаметтаоттадар:

Нах чубахача цIеношта, нах чубахача помещенешта, инженерни оборудованена, благоустройства объекташта е цIеношта гонахьарча участкашка дIаестIача хIамашта зе даь предприятеш, учреждeнеш, организацеш, хIаьта иштта гражданаш декхарийла ба даь зе юхаметтаоттаде.

Цар бехкагIа предприятеша, учреждeнеша, организацеша, даь зе юхаметтаоттадеш расходаш яра бехке болча гIулакхаш тIарча нaха, кхыча бакъахоша оттаьча порядкагIа материальни бехк токх.

РАЗДЕЛ VI. ЖИЛИЩНИ КЪОВСАМАШ КЪОАСТАДАР

Статья 54. Жилищни къовсамаш къоастадара порядок:

Жилищни къовсамаш ССР Союзеи союзни республикайн законодательствага хьежжа къестаду судо, арбитражо, третейски новкъостийи судаша, профсоюзни кхыгия общественни организацеша, хIаьта иштта из тIадиллача кхыча организацеша.

РАЗДЕЛ VII. ДУНЕН ХАЛКЪАШТА ЮКЪЕРА ДОГОВОРАШ

Статья 55. Дунен халкъашта юкъера договораш:

Нагахьа санна СССР дунен халкъашта юкъерча договоро советски жилищни законодательствана юкъе йоаца правилаш оттаьале, дунен халкъашта юкъерча договора правилаш лелаю.

Из санна порядок лелаю союзни республика жилищни законодательства хьакъехьа а, нагахьа санна союзни республикан дуьнен халкъашта юкъерча договора тIа цу союзни республика жилищни законодательства оттаврашл а боацаш кхыйола правилаш лело.

Доазол дехьара

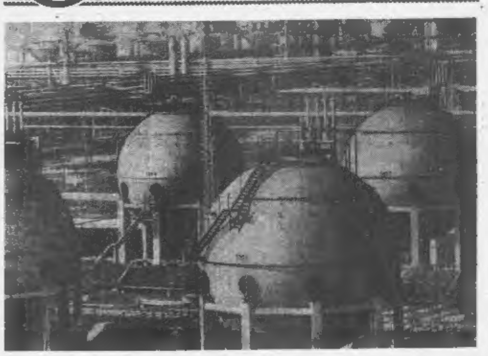

ВЕНГРИ. Сазхаломбаттера Дунайски мехкдаьтта чакхдоаха комбинат—советско-венгерски доттагIаненах хьахинна я. Цу предприяте хIанз производство дIахо шеръярцен комбината кхоалагIа аргIа хьалъярцен бувзабенна боккха болх беш латт.

МТИ—ТАСС сурт.

ГАЗАШ ХУРГЙОАЦАШ

IилмaЙ Болгарски академе юкъарен органически доапачел химе Институте машинаша аратувсача газашта йиза нейтрализаци яра катализатор хьаьй. Газа эггара дешегIа дола доалъош — углерода окиси углеводородаши хийца а хийце, эсе йоаца углерода двуокиси хийси хьаду цо. Глушителa меттел автомобилло тIа катализатора гранулах йиза приспособлени оттаю, цо шо гIулах ду — газаш а цIенъю, тата а лаьгIду.

Цу тайпара йола катализатораш кхыча мехкашка а хьаю, бакъда, царех дукхагIа яраш платина ларда тIа хьаль я, цуига хьежжа мальха чIоагIа еза а я. Болгарски приспособленеш мальха иштта дукха еза яц, ца йохаш дукха ха йоаккх (из хувц тIъо эзар километр никъ баьчул тIехьагIа) гонахьара Iалам лорадара боккха лоархIам болаш я.

(Софиа-пресс—АПН).

КХЕРАМЕ АВАНТЮРАШ

— Иране чакх ца йоалаш йиса США тIема авантюра, сома хетачох, вIаала заложникаш мукъалбаха лаьрхIа яар, — заявлени йир индонезийски парламента депутата Амин Искандера. — ТIема Iилма къайленаш башха йовзаш воцача сага а гуш да, десантни операце гIонца моастагIал дола нах бахача йоккхача городa юкъе чубоахка плениикаш мукъа баха йиш ца хилар.

Из операци е лаьрхIача Картера дага хинар дар американо - ирански конфликт чакхъяккхара ше фуннагIа даь а цаI деш ва аьнна США халкъа хетийтар а цу наькъа президентски харжамаш хулача хана ший позицеш чIоагIъяр а. Цо иштта лерхIаш дар, царга заложникаш бовбайтара, ирански студенташ бокъонца эгIазбугилга а. ТIаккха бахьан дардар Вашингтона Иране духьала цIий IоухийтаргдоIа операци шерра йолае.

ВIашагIкхийттача Штаташа дукха гIараш ю иранцашa «дунен халкъашта юкъера бокъонаш телхаярах». Цхьабаькъа, цар шоаш леладу гIулакхаш, — аьлар А. Искандера, — суверенни пачхьалкхенна духьалара ресЛашцара агресси — дунен халкъашта юкъера бокъонаш геттара гIожа телхаяр.

А. РОМАНОВ.

АПН корреспондент.

Джакарта.

ФРГ общественность чIоагIа духьала я ФРГ территори тIа керда американски атомни ракеташ дIанийсъе гIерташ натовски военщина уттаеча планашта. Митингашкеи манифестацешкеи дакъа лоацаш бараша чIоагIа юхаетт айлуш латта милитаристски психоз, «шийлача тIема» ханашка юхаххача гIертилга.

СУРТА ТIА: городе Маягейме манифестаци йолча хана.

АДН—ТАСС телесурт.

Социалистически доттагIале

КЕРДАЧА ЦIЕНОШКА ЧУБОВЛАШ ХЬОАЛЧАГIАШ ДУ

ТIеххьарча ткъаь шера 60 миллион совгIа керда квартира хьалъяьй СЭВ членаш долча мехкашка. Шоай чуIеча моттигий хьалаш тоадаьд цу пачхьалкхенашка бахача нахах аханешка гIортташ бараша. ДоттагIлеи мехкаша шоашта хьалхашка оттадаь хиина наха чубаха цIенош хьалдара хьакъехьара декхараш кхоачашде вIаштIехьадаьлар цар экономически потенциал лакхъялар, гIишлошъеча материалий промышленность дегIаяр, хIанзарча ханара технически технологически беза хьаяр баьхьан долащ.

ТIеххьарча ткъаь шера дикка толамаш даьхад гIишлошъяра индустриализаци еча. Кхозза совгIа дегIаенай къахьегама овсарле гIишлошъечеи гIишлон материалий промышленностей. Социалистически экономически интеграце Комплексни программа кIийлен тIа шердаьд СЭВ членаш долча мехкаша гIишлошъеча машиний оборудованеи производствана кооперированиц специализации елга. Масала, цхьана оттаьй тайп-тайпарча гIишлошъяра балхий технологи, чакхъяьхай иштта технико-экономически экспериментащ — эзар совгIча тайпаех йола машинаш тийхкай къаьст-къастача объекташкеи технологически процессашкеи.

СЭВ членаш долча мехкашка наха чубаха цIенош хьалдара даькъе карарча пятилетка ший тайпара йола башхало я 1971—1975 шерашца нийсдича капиталовложенеш алсамъялар, дукхача низаштеи средстваштеи концентраци яр. Чехословаке, масала, укх пятилетнагIа тIаккхетаргья 640 эзар квартира — дIаяхача пятилетке кхийттачул 26 эзар дукхагIа; тIеххьарча шерашка мехка белгала да гIишлон-материалий промышленность чIоагIа дегIаахар. ГIишлошъяр сихха дегIадоагIа дIаяхача пятилетка йлахаш тIеххоачашъяьча ГДР-е; 1976 — 1980 шерашка хьоалчагIа дергда укхаза 750 эзар кердача квартире чуваьнача саго. 1971 — 1975 шерашкарчул шозза дукхагIа квартираш кхоачаргья Румыне бахархошка, ах миллион совгIа керда квартира хургья республике 1980 шера. Карарча пятилетке 400—420 эзар керда квартира хьал а яь наха чубаха дIалла лаьрхIад Болгаре. Наха чубаха моттигаш хьалъелга интенсивно дегIааха СЭВ чуйоагIача европейски пачхьалкхенашкачул тIехьагIа доладеннача Кубеи, Монголеи, карарча пятилетке цу даькъера расходаш шозза совъяргья. Уж шакихе моxи 1990 шу тIа кхоачаш лаха чубахара йолча моттигий проблема къоастас гIерташ ба.

(«Трибуна Бюду»—АПН).

«ИНТЕРТЕКСТИЛЬМАША» ГОМА ЧУ

1973 шера декабрь бетта СЭВ членаш йолча ворхI пачхьалкхено — НРБ, ВНР, ГДР, ПНР, СРР, СССР, ЧССР — хьаьча «Интертекстильмаш» яхача дунен халкъашта юкъерча боахама объединене продукци шерра йовзаш я социалистически мехкашка.

«Интертекстильмаш» кертерча декхарех цаI да, цу гIулакха юкъе дакъа лоацаш долча мехкий текстильни промышленноста йола машинаши оборудовании арахецача предприятешта специализации кооперировании елга вIаштIехьданкхар. Цу хьакъехьара къаьгга дола масал да НРБ, ВНР, ПНР, СРР, ЧССР, Советски Союза предприятешта эпцаш, даьреш, гаташ, кхыдола зипаш-кIадаш хьадеш йола чIийнаш доаца ткацки станокаш-автоматаш арахецара яь кооперировании. Чебоксарерча советски машинаш еча заводо 1974 шера хьайир кхо эзар цу тайпара станок, хIаьта 1980 шера уж дукха хIама ца эшшаш цхьаи ахазсен дукхагIа арахецаргья. Къоасттадаь аьлча, цу станокашта йола йиъ узел болгарски машинаш ераша арахец, венгерскичар — пхиъ, полякаша — ялх. Ерригa узлаш, чехословацки заводаша ю оатхалаш а уххача, чебоксарски завода сборка керттерча конвейера тIа йолх. Цул тIехьагIа вIашагIъехка а болх бе йолалийта мегаргйолаш а йола кийча станокаш шоаш хьабеннача новкъа Чебоксарера юхайохийт воцал долча мехкашка.

Дика беркат доал иштта ГДР, ВНР, ПНР, ЧССР предприятеша хIамаш тегача промышленноста йола оборудовани арахецара цхьана леладеча гIулакхех а. ХIанзарча ханарча машинашца Iалаш яь йола поточни линии хьаяро Iалашдерга цу даькъа предприятешка къахьегама овсарле чIоагIа лакхлулга.

СЭВ XXXIII сессе могайир халкъа эша товараш хьадара даькъе йIаьххача хана цхьана гIулакхаш леладара программа. 1990 шерага кхаччалца йолча юкъа цхьана гIулакхаш леладара стратеги чуловцаш йолча цу программа тIа лоархIаме моттиг дIалоац текстильни промышленность дегIайоалаяро. «Интертекстильмаша» из декхар кхоачашдара вIашагIдетт СЭВ членаш долча мехкий низаш.

(Софиа-пресс—АПН).

19 мае В. И. Ленина цlерагlа Еррисоюзни пионерски организаци хьаяь ди

Вай мехко хlара шерра дезду Советски Союза къонача граждании цlей — Еррисоюзни пионерски организаци хьаяь ди. Дуккха бераши кхелетараши юкъебоагlаш йола коммунистически организаци советски наьха дуккхача ноахалашта йола эггара хьалхара коммунизма школа хиний дlаяттай. Къахьега бехам хилар, дог цlена хилар, нахана lимеран хилар, тlагlертта дешар lомаде тlерташ хилар, Даьхе езаш хилар, боарам боацаш чlоагlа ленински партеия мутlахьа хилар lомаду къонача тlехьена пионерски организаце. Дуккха дина гlуланхаш карагlдийнхад вай пионерска.

Дуккха миллионаш юкъе боагlа пионерий эскар тахан «Берригача мехка пионераш Ленина гlуланха тешаме ба!» яхача девизагlа Еррисоюзни марша маршрутегlа тlе боахаш болх, къахьегамеи тlемеи моттигаш походаш ю, ленински музеяши цlеноши бlашагlдехк, мехка сомий бешамаши парнаши хозью, хьунаши долха хиши лораду, дерригача дуней тlарча къахьегамхой бераща доттагlал леладу.

СУРТА ТlА: города Москверча 830-гlча школа 5 классе пионераш Цlена майдан тlа.

А. ПУШКАРЕВЕИ
А. МАРКОВКИНЕИ
сурт.
ТАСС фотохроника.

ХАМСАРЧА ЦlЕЙНА ЛАЬРХlА

Тха пионерски дружино лелаю Сийлахь бокхa Даймехка тlом болча хана Ленинград лорaeча дикъа лоацаш хиначи вай мехкахочун, медицински lилмай кандидата Тутаева Аьсета цlи. Дружине ая 300 совгlа пионер. Царех вlашагlъелла 11 пионерски отряд я. Эхь эздел долаш, шоайла чlоагlа цхьоагlо йолаш, тlадилла моллагlа дола декхар кхоачашде кийча да тха бераш. Хlаьта укх шера, В. И. Ленина ваь 110 шу дузача шера, къоьстта лоархlаме декхар тlадижар Сийлахь-воккхача баьчча цlи лелаеча Еррисоюзни пионерски организацена, цунца цхьана тхона а. Из декхар кхоачашдеш укх шера алсамо болх бе вlаштlехьдаьннад тха. Дешара шу дlадоладенначa эггара хьалхарча дийнахьа дена лаьрхlа болх беш lомабир пионераша В. И. Ленина вахара а кхоллама а никъ, чакхъьхар «Пионераш — къона ленинцаш», «Ульянов Володяна эггара хьамсарагlа хиниа иллеш» яха утренникаш, «Лергвоацача Ленина меттага дог тохалуш дадуйгlаш да дуне», яха сайренаш йир, сурташ дахкара, иллеш алара, стихаш ешара конкурсаш хилар.

«Берригача мехкара пионераш Ленина гlуланхашта тешаме ба» яхача девизаца тха дружино болх бу «Массаза а кийча да!» яхача маршe. Хlара отряда хьалхашка оттадаь ши-ший декхар да. Из декхар кхоачашдера йолча маршрутаца цар болх а бу. Кастта чакхдовл дешара шу, цхьабакъда, из чакхдаьннад аьнна, пионерашта хьалхашка оттадаь декхараш кхоачашдеш дlахо болх бе декхарийла я хlара отряд.

Школе болх беш а «Тимура штаб» — пионерски дружина цхьа орган. Тимуровцаша йоакхо ю тlема ветераний

«Са Даьхе — СССР» яхача маршрутагlа пионераша lомаду В. И. Ленина вахара а кхоллама а, коммунистически парте, Ленински комсомола хьамсара наькъаш. Вlашагlкхетар хилар комсомола ветеранашца. Цу вlашагlкхетаре бераша дуккха дика хlамаш хайра. Пионерашта бокхa кхетам луш чакхъьйар «Комсомола — тхо тешаме тlехье» яха сбор.

«Знаней мехка» яхаш я цхьаькха маршрут. Укхаза пионераша тайп-тайпарча темах лаьца викторинаш йир. Пионераш а комсомольцаш а чакхдаьккхар эрсий мотти литературеи яха кlира, хилар «Эггара грамотни мар», «Дикагlа йола сочинени» яха конкурсаш. Йир «Тха кертера къахьегам — дешар» яха сбор, чакхлаьккхер октябряташта лаьрхlа дола «Букваря цlей». «Сакъердаме да граматика» яха утренник, никъбир «Знаней мехка».

Нераш интернациональни дог-уйла долаш хьалкхедара дойкха гlо-новкъостал ду «Дуне а солидарность а» яхача маршруто. Тха дружине бувзам ба кхыча республикашкарча, социалистически мехкашкарча бераща. Иштта оаха доттагlал леладу Польшерча, Венгрерча, Болгарерча пионеращца. Цу маршрутех бераш lомабу дунен тlа машар хилийта гlерташ вай партен, правительствон лоаттабу къовсам.

Дукха цlейш да пионерски организацe. Цхьабакъда, массарел хьамсарагlа дар — 19 мая — В. И. Ленина цlерагlа йола Еррисоюзни пионерски организаци хьахиниа цlей.

Ф. КОДЗОЕВА,
город Назрана № 1 йолча юкъерча школа йоккхагlйола пионервожата.

Кхоана-Дунен халкъашта юкъера музеяй Ди

ДАГАБУВЛА — ЛЕНИН ВОЛЧА

Вай мехка я Москвера Центральни музейн цун бархl филиали верте латта 38 В. И. Ленина мемориальни музей а юкъе йолаш 500 совгlа ленински мемориальни моттиг. Дуйнен пролетариата баьчча вахарех дуккагlа хара, вай деношкарча лоархlамеча каттарашта дола жоваш лехa гlо деш дола цун балхаш дикагlа довзара миллионаш бола ях ук цига шерашера.

...Из хиниад Испане набахтенех цхьанне чу — Порлиэре. Товаш тоха суд яь вола Маркос Ана хиниав укхаза № 19 йолча камере чувоалаш. Сар-сарахьа лоткъам оца а низаш де а кхувлаш хиннав из. Иштта дийцар цо фашистски набахте шийна дайнарех:

Бийсанна кхоазa кутар со чийчш де, низаш ца деш сайцача хана а наб яйтацар. Цхьан lура, цlенкъюкъе вижа уллаш, хезар сона фо чудайта дьаккхача lурга чу къехата листилго шарх-шарх яхаш. Сай беррига низ тlа а бийта, наьхат хьанийцар, цецваьннхар со цу тlа сайна дайнача зlамигача фотосурто: Цlеча майда тlарча лакхача трибуна тlа дlадахийта кулг а долаш латтош Ленин ва. Сона хеш, из сурт мича гlолла набахта чудаьннад и сона цa чукхосса дагадехар малов а. Амма бала кхаьча воалача сона доккха новкъостал хилар цунах. Сона хетара, цхьанне а хlамo кхеравергвоацаш Ленин ше камере а ва, тlаэтта хало ле «ца сайна новкъостал а ду аьнне...» 23 шу фраанистски Испано набахтe даьккхача испански поэта Маркос Ана тlехьагlа хайннача тайпара. В. И. Ленина сурт камерара камере чутелош хиннад испански патриоташа.

Хlана из доккха довца сурт а Маркос Ана шийна дагадоагlараш дlаяздаь йола хьано lажегlъаь наьхати листаш а бlаргагlо йиш я Москве В. И. Ленина Центральни музея залех цхьанне чу.

Владимир Ильич Ленин... Цун цlерах нерданча дуйнен символ хиний. Владимир Ильича деррига вахар пролетариат мукъаяккхара дlадениа дар, Максим Горьке лешшица аьлча, «дуйнен деррига сакъердимши дlатайсавар из нах бахьанцера хала балхаш дlатlнацарна». Къахьегамхой доттогlа а гадоакхар а хиннача Ленина образ революце къовсаме денал духхадувла хьост хинна латт, деиали къонакчали чlоагlдара тlахьех.

Советски халкъа, планета гlарча хьахьсатен дог... начен наха боарам боацаш

хьамсара да дуйнен пролетариата баьчча цlераца дувзадена мел дар. Шерра кхетаде йиш йолаш да Ленина музея экспозицеша хьатойташ дола дlаьтий, воалхапе дуккха оагlош йолаш дола ленински дуне. Уж дуккха я Советски мехка, уж а доалол дехьа а.

Партеи правительстваи решенегlа хьаяь В. И. Ленина Центральни музей Москве я. Революце майда тlа. Цу музее ба Ленина вахарахи революционни балхи дувцаш бола мемориальни реликвей, исторически документий, искусства произведеней эггара боккхагlа бола гуллам.

Музея 34 зала чу дlахийсаь я 12500 совгlа экспонат. Царна юкъе да ленински кулгайоазоний В. И. Ленина эггара хьалха арайийначa произведеней фотокопеш. В. И Ленина ше лелаь хlамаш, письмош, протоколий йоазош, сурташ. Экспозицена юкъе йоккха моттиг дlалоац ленински хьехама коталонаш толар хьахьокхача. Советски Союза Коммунистически парте, вошал долча коммунистически болхлойн партеша В. И. Ленина идеяш кхоачаш миштa ю дувцача материалаша.

Тайп-тайпарча мехкашкарча наха сий ду, лораду лоаду Ленина цlераца дувзадена мел дар. Дуккха материалаш ух баьчча эмиграце хиннача шерашка ваьхача мехкашкара.

Музея залех цхьанне чу гойташ я йоккха йоаца портфель — Коминтерна II конгресса делегаташа дена совгlат. Из конгресс хиначча 1920 шерa 30 шу дизад В. И. Ленина. Конгресса делегаташа лаьрхlид яоаш Ленина сий деш а из велаш а хилар лоацачa ферме хlанз марксизма-ленинизма Институте уллача Лениних долча бахоний хинника тlа дlахьокха. Браш да цхьалола йоазош.

«Цхьан хана теоретик а балха сиг а воли Ленин дунен болхлой боламе эггара йоккхагlа йола фигура я тахан» — аьнад Францусски коммунистически парте vlи хелчa дентела Марсель Кашена.

«Ленин — ишта дог цlена, гуманиш, хlаьта цунца цхьана ишта хургдар гуш а воахаргвоацаш а», — аьнад Джон Рида. хlаьта Индера вена хиннача делегата делегадлаьккхад. Ленин «адамлен эггара оздагlа йола вихал хилар». Беррихаш а вецбоахар Ленин юха ца воалаш дагалаьцар чакхдоаккхаш хилар, цо ше беррига а коммунизм бахьанерта къовсама гlулла дlадуш хилар.

Совгlаташ чудолча зале

кхьча экспонаташта юкъе улл францусски патриоташа дайта совгlат — йоккха йоаца Владимир Ильича скульптура. Цу скульптуре истори кхыдараш мо дац.

Хьалхарча дунен тlема ветерана францусза Люсьен Дюпюэ 1924 шерa Парижера вийца а вийца Дордонь яхача административни центра юххерча ше вахача городе Монтиньяк цlаенай. Из дилла а баьчче латташ хиннай коммуниста Дюпюи квартире. Фашисташа Франци дlалаьцача хана, доттагlаша могадаьд скульптура дlахьулаелга. Люсьена из-де тигадац. Люсьен Дюпюэ воlах Мариус а из мохь дlалаьцача шерашка округа коммунистически кагирхой организаце секретарь хиния. Ца волча гуллуш хиннаб кийсархой — къовсамга гlоллара новкъостий. Укхаза беhгалъеш хиннай гитлеровцашта духьалара тlема операцеш.

1944 шерa июнь бетта Духьален отрядаша лелхабаьб Монтиньяк яхача городера фашисташ. 10 июне хоза малх хьежача дийнахьа партизанаш строягlа дlаэттаб майда тlа цlе гатт гlатессача истола юкъе. Мариус Дюпюэ эггара лакхагlа йолча моттиге лора а еш lоттаю В. И. Ленина скульптура. Вlаьш болча францусски партизанаш дош делар цига боккъонца котдовлалца фашизмана духьала тlом бе.

Цу хана дена дукха шераш даьнна. Люсьен Дюпюи а цун вol а дийна бац хlанз. Амма Духьален болами гlемахоща дош луча дьигта Ленина скульптура хlинц а болаш я. Францусски Духьален болама ветеранашен Дордонь яхача департамента коммунисташен В. И. Ленина Центральни музейна хьайтай из йицлургйоаца реликви.

Денеш нах латт В. И. Ленина Центральни музея залашка. Музея отзывай книжка тlа хул ерригача континенташ тlарча итташ долча мехкий цlераш. Цу тlарча йоазонех цхьанне тlа аьннад: «Ленин сайна дахар. Ленин сайна къахьегамий халкъа гlуланха тешаме хилар. Ленин сайна къовсам лоаттабарий коталонаш яхар — из да оаха тхоашта хьалхашна оттадаь декхар...»

Музея гlо ду вай заман нахах эггара сийлахь-воккхагlча Ленина образ, цун гlуланхий сийле, цун идейш лоархlам кхы а къьагlа бlаргагlо.

Алексей НЕВЕРКОВИЧ,
исторически Іилмай кандидат, В. И. Ленина Центральни музея Іилман секретарь.

(АПН).

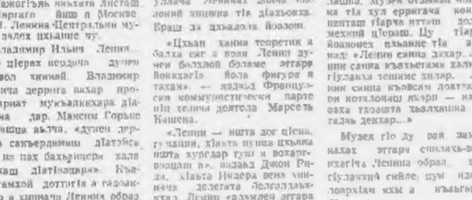

Хlара ди тlехьагlа тоалуш, хоалуш йоагlа Ростовски облестера Волгодонск яха город. Тоалу цига бахача наькъа вахара хьал.

СУРТА ТlА: «Казачок» яхача берий беша-ясленашкара lаи бассейн — Волгодонске дикагlа ярех цаl.

С. МЕТЕЛИЦАЙ
Е. НЕДЕРЕЙ сурт.
ТАСС фотохроника.

АКТЕРИЙ МУГlАРАШ ДИЙБАР

Нохч-Гlалгlай культура дегlаяра кхы цхьаькха а дика кхаь кхаьчаб вай республике. Воронежски искусствай панчахьалкхен институте хьийхийла хинна Нохч-Гlалгlай къаман театральни студи чакх а яьккха цlаехьаьчаб къона артисташ. Сехкан театрально-концертни зале царна дlаделар институт чакхъяккхара дипломаш. Цига къамаьл деш Нохч-Гlалгlай АССР культура министра Р. А. Сайханова аьлар:

— Парте а правительства а lалаьмате чlоагlа йоакхо ю къаман искусство, культура дегlайоалара. Из йоакхо бахьан долаш укх тlехьарча хана дика дегlаениа вай республика творчески кадраш. Вай творчески низашта тахан тlакхийттай кхы цхьаькха а къона гlехье. Воронежски институто дика кийчбаьб вай театра эша артисташ. Из бахьан долаш Нохч-Гlалгlай АССР Лакхехьарча Совета Президиумо Сийлен грамота еннай института. Баркал хилда института, цун мастераша шоай хьинар, шоай говзал кхо ца еш, къона артисташ кхебеш хьинаре къахьегаш хиларагlа...

Цул тlехьагlа дийшабаьннарна лоща а боликхеш, дипломаш дlаделар экзаменационни комиссе председателa Москверча Щукина цlерагlча театральни училища доцента, искусствоведене кандидата Паламишев Александр Михайловича. Института мастераште баркал а кхайкадеш, къоначе артистий никъ доаъьаае бувцаш къамаьлаш дир общественноста дуккхача викалаша. Цул тlехьагlа выпускникаша доккха концерт оттадир гулбеннарашта

САЛОlАЧА ДЕНОШКА

С. М. Кирова цlерагlа культуран салаlарен парк. 10.00 Болх беш я аттракционаш. 10.00. 14.00. «Кховнеша тlа боахаш я къонил» яха радиоконцерт. 14.00. Массовкаш, ловзараш, викторинаш. 16.00. Кинолекторий «Космоси саги». 17.00. Нохч - Гlалгlай пачхьалкхен филармоне симфоническа оркестра концерт. 17.00. Баьццара театр. Учета механизаци яра техникума художественни самодеятельноста концерт. 19.00. «Лаьттан гонахьа гlолла» яха кинохьокхар. 18.00 Кагирхой салаlара сайре.

В. И. Ленина цlерагlа культура Дворец. 10.00. Болх беш я аттракционаш. 19.00. Болх беш я «Оригиналь» яха дискоклуб.

Химикий культура Дворец. 10.00. Футболах йола ялаш. 17.00 Болх беш я «Лира» яха любительски объединени. 18.00. Болх беш я «Книжкай дунен тlа» яха любительски объединени. «Яхаш я пролетарски интернационализм» яха беседа.

«Красный молот» завода культура Цlа. 17.30. «Вай Ленина доттагlлеица чlоагlа да» яха кинофестиваль.

Пролетбата цlерагlа культура Цlа. 10.00. Болх беш я аттракционаш. 10.00. Кагирхой салаlара сайре.

Клуб КИМ. 17.00. «Саги закони» яха тематически кинохьокхар.

СПОРТ

ШИЪ ЧЕМПИОНИ ЯЛХ ПРИЗЕРИ

Краснодарски краерча, Новоминская яхача станице чакхъьлар Советски Союза Турпала Гусько Алексея цlерагlа ирия пиккхия кхелетаранта юкъе дзюдох йола йиилла турнир. Къилбаседа Кавказа республикашкарен крайшкарен, Ростовски облестера а кхыча моттигашкара а бахкха 200 гаргга дзюдоист вир укхаза кхьс вашиш. Цига дакъа лоацаш яр «Локомотив» яхача вай спортивни общества кагирхой команда. Дина толам баьлар Нохч-Гlалгlачерча къонача дзюдоистий. Командин зачетах шоайл уьолха Краснодарски краера команда мар ца воалача. шоллагlа моттиг хьайра вай командо. Чемпионни цlераш яьхар вай меххахоча Ганиевее Муххьмада (63 кг), Мехалон Руслана (62 кг), шоллагlа призерий — Жуков Ивана (62 кг). Мамаев Іаьле (49 кг), хlаьта кхоалагlа моттигаш А. Гиреева (49 кг), Х. Озиева (58 кг), А. Вахаева (68 кг). Мунаев Руслана (63 кг).

Цу турнира вай команда кийчъяр физкультуре тренер, СССР спорта мастер Волгин Виктор.

Редактор Т. А. ТЕБОЕВ.

КАСТТА ТИРАЖ ХУРГЬЯ

1980 шера 24 мае городе Волгограде хургья 1980 шера диаллагlа арахийцача ахчан-хlамай лотерея аргlанара тираж.

1980 шера диаллагlа арахийцача ахчан-хlамай лотерея дерригача кхажамий боарам 7 млн. 740 эзар сом ба.

Хlамай кхажамашта юкъе хургда:

86 «Москвич-2140», «Жигули-ВАЗ-21011» яха автомобилаш,
86 «Урал М-67-36». «ИЖ-Юпитер-ЖК-01» ▬ мотоциклаш,
354 тайп-тайпарча маркаех йола мотоциклаш,
43 пианино,
172 бос болеи lаьржеи-кlайн хьахьокхаш йола телевизор,
86 «Юность-403» яха телевизор,
129 «Легенда-404» яха магнитофон,
215 «Аккорд-203» яха электрофон,
172 «Аврора-219» яха кинокамера,
кхыдола хlамай кхажамаш, дерригаш а лаьрхlача 2 миллиони 90 эзари 489 сома боарам болаш 10.707 кхаж хургба, кlаьта дерригаш а 5 миллиони 649 эзари 512 сома боарам болаш 4.426.893 ахчан кхаж боагlаргба.

Диаллагlа арахийцача лотерея билеташ эца йиш я ерригача сберегательни кассашкара, тиканашкара, бувзама предприятешкара, «Союзпечать» киоскашкара, общественни кхачан предприятешкара, хlаьта иштта кинотеатрий кассашкара.

Хьамсара новкъостий эца шоашта лотерейни билеташ, ирсе кхаж ба тарлу шун!

НГlАССР Гострудсберкассай управлени.

ЮКЪЕРЧА ШКОЛАЙ ДЕШАРХОЙ ТЕРКАМГА!

18 маеи 25 маеи lуйрийна 9 сахьат даьлча дена Грозненски мехкдаьтта техникуме хургда «Пийллача наlарий денош». Цу хана техникума преподавателаша, дешархоша, техникум чакхъяьккхараиа гулбеннарашта дувцаргда техникуме lомаеча специальностех, цул тlехьагlа художественни самодеятельноста концерт оттадергда.

«Пийллача наlарий денош» долча хьех 8—10 классашкара дешархойн цар дай-новнойи.

Техникума дирекци.

ТЕЛЕВИДЕНИ

17 май
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — lуйранара гимнастика.
9.05 — Центральни телевиденеи Еррисоюзни радион академически эрсий хоро дlацал советский авторий иллеш.
9.30 — «Бераштa пакхарoex даьше». Ленинградера передача.
10.00 — «Шоана, дай-новнойl».
10.30 — «Дика тlачаш — дуккагlа».
11.00 — «Музыкальни абонемент».
11.35 — «Наькъашка гlоагa дlаюха вхерам боацаш лелара».
12.25 — «Спортлото» тираж.
12.40 — Расул Рза. «Поэзи».
13.20 — «Тха адрес — Советски Союз». Программе дакъа лоацаш я Краснодарски художественни коллективаш.
14.00 — «Эрмитаж». «Римской сурт». Передаче дакъа лоац Эрмитажа директора академика Б. Б. Пиотровске.
14.30 — Кердадараш.
14.45 — Бераштa лаьрхlа фильм. «Мазурка» яха телевизионни художественни фильм.
15.35 — «Хьайбий дунен тlа».
16.25 — «Дунен музей». Музейн Дунен халкъашта юкъерча Дена.
16.55 — Мультфильм.
17.05 — Къамаьл ду политически обозреватело В. П. Бекетовас.
17.35 — Центральни телевиденеи Еррисоюзни радион академически эрсий халкъа инструментий оркестра концерт.
18.25 — «8-гlа студи». Телевизарядорш жоп ду. Передачe дакъа лоацаш ба КПСС ЦК Дунен халкъашта юкъерча информацей отдела заведующи Л. М. Замятинаи политически обозревателe Ф. С. Эрмин.
19.25 — Б. Шоу. «Пигмалион». ССР Союза Пачхьалкхен академически Зlамигача театра фильм-спектакль.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Пхи гlоза. Олимпийски объекташ вахачеи тlоглошкерий СССР боьех йола сборни кемаsana вlашагlкхетар». Йистехьача — кердадараш.
21.40 — «Суворов» яха художественни фильм.

II ПРОГРАММА

8.00 — Телевизионни документальни фильмай программа.
9.45 — «Шахматни школа».
10.15 — «lуйранара почта» яха музыкальни программа.
10.45 — «Наьна школа».
11.15 — «Майрал».
11.45 — «Эрсий къамаьл».
12.15 — «Теремок». «Сона Дуне гуш» яхача хоадамбоча конкурсай передача.
12.35 — «lилман къахо».
13.25 — В. И. Лениних йола советски доазол деъьарчеи поэтий произведенеш.
13.55 — «Кинонилкъбаро клуб».
15.00 — М. Шатров. «Аз дочдоверш» яхача Лермонтова цlерагlа Республикански драматически театра спектакль.
17.00 — Футболах йола СССР чемпионат. ЦСКА — «Нефтчи».
19.00 — Дзю-дох йола Европа чемпионат. Австрера передача.
19.45 — «Дунен велогонка». ГДР-ера передача.
20.00 — «Бийса даьккхала хийла шун, бераш!».
20.15 — «Могашала». lилман-популярни программа.
21.00 — Чешски филармоне симфоническа оркестра концерт.

18 МАЙ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.15 — «Зарядка с дlаоттаl».
9.05 — Р. Шуман. «Карнавал». Дlалокх Дунен халкъашта юкъерча конкурса лауреат П. Егорова (фортепиано).
9.30 — «Гургах бетта сахьат».
10.00 — «Советски Союза гlуланх деш ваlа».
11.00 — «Могашал».
11.45 — «lуйранара почта» яха музыкальни программа.
12.15 — «Пионерия» яха киножурнал.
12.30 — «Юртара сахьат».
13.30 — «Ашарий киоск».
14.00 — «Адьчтахт еги превосходительства» яха телевизионни художественни фильма 1-ра сери.
15.10 — «Вахаре сона путевка». Передача дlахьа Советски Союза шоаза Турпало, СССР летчик-космонавт П. Р. Поповича.
15.55 — «Шун кхьиташиа» яха музыкальни программа.
16.40 — «Кинопилъаара клуб».
17.40 — Мультфильм.
18.00 — «Дунен халкъашта юкъера панорама».
18.45 — Документальни фильм.
19.15 — «Са Даьхех дола иллеш».
19.40 — «Советски Союз доазув арахьарча хьаьший бlаргашка».
19.30 — А. Афанасьев. «Шин патана бола муьм» яхача телевизионни художественни фильмай премьера 1-ра сери.
21.00 — «Ха».
21.35 — «Шин патана бола муьм» яха телевизионни художественни фильм. 2-гlа сери. Йистехьача — кердадараш.

II ПРОГРАММА

8.00 — Передачай программа.
9.50 — Узбекски телевиденеи радиои камерни оркестра концерт. Ташкентера передача.
10.20 — «АБВГДейка».
10.50 — «Къонала ашараш». Фильм-концерт.
11.15 — «Бlаргагуш дар — теша хилалар».
12.10 — Телевизионни документальни фильм.
12.40 — «Тха адрес — Советски Союз».
13.00 — «Документальни экран».
13.55 — «Къонала» яха студи.
14.25 — «Кинопикъбара альманах».
14.45 — «Шун кхьаташиа, оттадаь дола концерт (гlалгlай меттала)».
15.15 — Мультфильм.
15.25 — Кlалкоттасерех йола СССР чемпионат.
15.55 — «Сибирь» яха телевизионни дукхасерийни художественни фильм. 2-гlа сери. «Тайга».
17.30 — «Шоана, дай-новнойl».
18.00 — «Халкъа мукамаш».
18.15 — Езача атлетиках йола СССР чемпионат.
19.00 — Дзю-дох йола Европа чемпионат. Австрера передачи.
19.45 — Дунен велогонка. ГДР-ра передача.
20.00 — «Бийса даьккхала хийла шун, бераш!».
20.15 — Регбех йола Европа чемпионат. Сборни СССР — сборни Франци.
21.00 — П. И. Чайковский. № 3 йола квартет.
21.40 — «Чолпон — сайрла седкъа» яха фильм-балет.

РАДИО

17 МАЙ

6.40 — «Хьажlаш лелара индустриальни технологи». Корреспонденти (поэзи меттала).
6.55 — Хоамаш.
7.15 — «Сирдало» газета обзор.
[illegible]
7.30 — «Сердало» газета обзор.
7.33 — Хоамаш.
[illegible]

Хоттам

Тахан республике гlоллен Грозне хувцалуш морхаш а болаш. Йочанаш а йоацаш, малхбоалехьара секунде 7—12 метр чlоагlа мух хьекхаш хилав фен фегара температура республике 15—20. Грозне 18—20 градус йовхал йолаш хилед тарлу.

Кхоанен ломмен морхаш а йолаш, йочане а йоацаш, тайп-тайпарча махкахьарара секунде 3—7 метр чlоагlа мух а хьекхаш хилед фегара температура бийсана 7—12, дийнахьа 19—24 градус йовхал йолаш хилед тарлу.

Метеостанци.

ФЕ ХИЛА

Наькъагlа делара Правилаш 10 пункто механически транспортан средства водительски удостоверенеш шина дехаре. Хlаьта цу Правилий 156 пункто мотоциклаш лалла бойъо луш дола удостоверени дала мукъа лац 16 шу дахначоа мара. Иштта цхьаболча нагий нагц паспорт хьайцадац, цул тlехьагlа ГАИ-гара удостоверенеш а дахье, дашьа йийцна мотоциклаш тlа а хайше, лехха шаьрбенна шоаш боацийцехьа я эггара дукхагlа машинаш лелача наькъаш тlа боал. Мотоцикл сахьата 70 километрга сихагlа лалла йиш йоацилга шоашта хоашшехьа а, царех цхьабараш кхоачам хилац миттар «текках» лела. Цхьабакъда, массеза а кхар моц, цу тойнара сухал, «кхера» а, ца лелачарна баланйена йоашеш дул.

«Ява» 71—32 ЧИД яхача мотоциклал водительа Наурски станице вахача Д. А. Муртазалиева, бийсанна [illegible]

яхача хана Моздок — Кизляр наькъагlа, вlдаш хьалхаваьлара бехкй тоала а из духьала йоагlача грузовой автомашинах тlатеха мотоцикл. Цигтача водитель ше а кхаьна кхеда лаза а эр. Цуна бенна Ролтайна 10 классе дешархо а баьнна.

МТ-10 23—08 ЧИД яхача мотоцикла водитель — Суворовски откормочни совхоза тракторист С. П. Асуев мотоцикл лалла бокъонаш йоацаш хоаш ше шоахашча на, шийца 2 пассажир а волаш. Кхечача чакъя араваьнна Горагорскера Грозне вахача аьнна. Цу наькъа 49-ча километрга кхаьчача хана сов сиха даллар юлакъола ца а могаш хувета чу а йоахаш тlалайтlахечий мотоцикл. Кхоакхе а бахьи чlоагlа лазаваь а волаш больнице вихаьв.

Сайрийна ийсlагlчох эх сахьат даьнача хала Нестеровски станица Советски улица «Урал» яхача мотоцикл лаьаш йоагlаш хиннача Р. У. Барахоева гlашолоча тlатеха хlаьта гlашло беба-лешнаш а кхачаш бахьанна.

Лалла бокъонаш йоацаш цу тlа а кхнел ше вотлашехьа а, М-21 79 – 80 ЧИГ яха наьхий машина а лолла Орджоникидзе проспектагlа водай, машин юлакъовла на а хоаш е на могаш даь а шере кхоаш сахьат иеюиш а тlатехав из М. Х. Тангиеев. ГАИ болхлой хьахкаьарга из а хьажаш, хьари аьмна дlохьа аьла, хlаьта а мотоцикла водителаш а, пхьара ший хинна М. Х. Тангиеь цунах даь бехктохамаш а.

Дlадахача кlиргагlа (8 маера 15 мае кхачалца) 52 авари яь республика наькъаш тlа 4 саг ве а вийна, 22 саг човаш а ец.

НГlАССР МВД ГАИ.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске ул. 92. Телефонаш: редактора — 9-24-06; редактора заместителе — 9-24-03; бехктохама секретаре — 9-24-00; отделаш: партийни вахара — 9-24-04; промышленносте транспорте — 9-24-01; юрта боахама — 9-24-06; культура — 9-24-05; кийсмой — 9-24-07; корректорсе — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора 9-24-06; заместителя редактора — 9-24-03; ответственного секретаря — 9-24-00; отделов: партийной жизни — 9-24-04; промышленности и транспорта — 9-24-01; сельского хозяйства — 9-24-06; культуры — 9-24-05; писем — 9-24-07; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувла шинарей, ереи, шоаттен деношка.

СФ02201. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 2554.